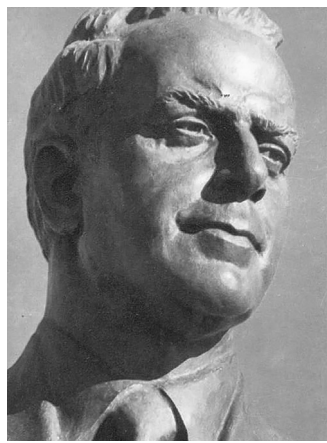

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

03 oktyabr
2026-cı il,
şənbə
№ 180 (7247)
Qiyməti
60 qəpik

3 oktyabr 1993-cü il - Azərbaycan dövlətçiliyinin taleyində dönüş nöqtəsi

Bax səh. 5

Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi qüvvəsi!

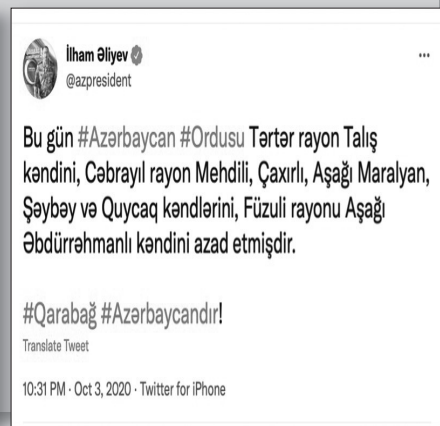

Bax səh. 2-3-4

Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayı keçirilib

Vətən müharibəsinin 7-ci günü 3 oktyabr 2020-ci il

Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayından sonra görülmüş işlərə dair

YAP İDARƏ HEYƏTİNİN HESABATI

Bax səh. 6-7

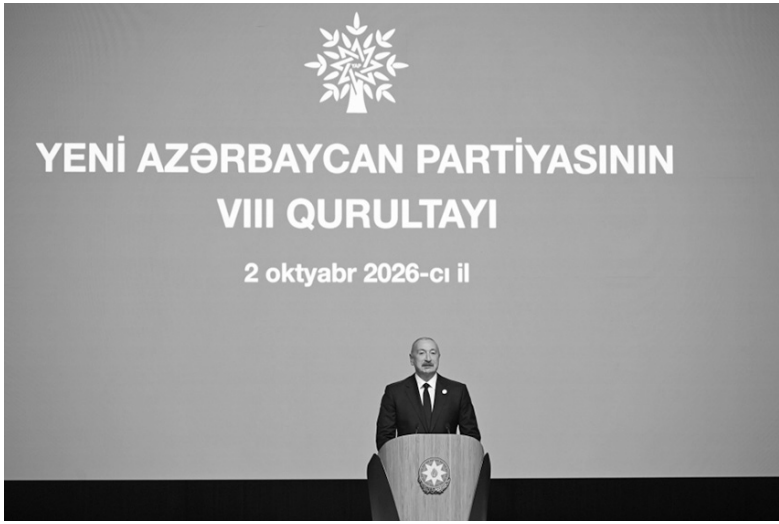
Günün mübarək, Cəbrayıl!

Bax səh. 8

Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi qüvvəsi!

Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayı keçirilib

Oktyabrın 2-də Bakıda, Heydər Əliyev Mərkəzində Yeni Azərbaycan Partiyasının (YAP) VIII Qurultayı keçirilib. AZƏRTAC xəbər verir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyev tədbirdə nitq söyləyib.

Prezident İlham Əliyevin nitqi

- Hörmətli qurultay iştirakçıları. Yeni Azərbaycan Partiyasının qurultay ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında önəmli hadisədir. Deyə bilərəm ki, partiyanızın fəaliyyəti, qəbul edilmiş qərarlar və siyasi xətti təkcə ölkəmiz üçün yox, bölgə üçün böyük önəm daşıyır. Yeni Azərbaycan Partiyası növbəti Azərbaycanın, Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi qüvvəsidir. Muxalifət partiyanızın fəallarının çox böyük payı var, böyük töhfəsi var.

Bizim qurultayımız yeni ictimai-siyasi və geosiyasi vəziyyətə keçirilir. İlk dəfədir ki, qurultayımız Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü və suverenliyini tam bərpa edəndən sonra keçirilir. VII qurultayımız da o vaxt üçün yeni mühtdə keçirilmişdir. Çünki o şanlı Zəfərimizdən cəmi bir neçə ay keçmişdir və bütün dünya bizim Zəfərimizdən danışdı. Azərbaycan özü təkbaşına həm işğala son qoymuşdur, eyni zamanda, bölgədə yeni reallıqlar yaratmışdır. O vaxtdan - İkinci Qarabağ müharibəsindəki Zəfərimizdən bu günə qədər bu reallıqlar bütün dünya tərəfindən qəbul edilir. Halbuki bu, asan başa gəlmədi. Bu illər ərzində çox ciddi müqavimətlə üzləşmişdik. Azərbaycan qarşı istiqamətlənmiş yalan, iftira ilə dolu kampaniyalarla üzləşmişdik. Bizə qarşı sanksiyaların tətbiq edilməsi məsələsini bəzi ölkələr ciddi məsələ kimi edirdi. Ancaq bizim qətiyyətimiz, dönməz fəaliyyətimiz, siyasi addımlarımız və ilk növbədə, Azərbaycan xalqının vahid mövqədə olması bütün bu bəd niyyətləri alt-üst etmişdir. İkinci Qarabağ müharibəsi bizim şanlı tariximizdir. 8 Noyabr bizim əbədi bayramımız olacaq. Eyni əhəmiyyəti 20 Sentyabr da daşıyır. Çünki məhz 2023-cü il sentyabrın 20-də Azərbaycan separatizmə son qoydu, işğala son qoydu, ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etdi.

Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin! Onların əziz xatirəsi bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaq. Bu iki hərbi Zəfər təkcə xalqımız üçün, dövlətimiz üçün deyil, bütün dünya üçün böyük önəm daşıyır. Çünki birinci növbədə yeni bir presedent yaranmışdır və biz bu qələbələri böyük güclərin müqaviməti fonunda əldə etmişik. Sırr deyil ki, 1992-ci il də yaradılmış Minsk qrupunun əsas məqsədi münasibəti döndürmək idi, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpasına kömək göstərmək yox. İkinci Qarabağ müharibəsi başlandı gündən 44 gün ərzində bizə qarşı böyük təzyiqlər göstərilmiş, hədə-qorxular səsləndirilmiş - həm açıq müstəvidə, eyni zamanda, bağlı qapılar arxasında. Ancaq heç kim bizi yolumuzdan döndərə bilmədi.

Azərbaycan xalqı yurruq kimi birləşərək öz haqqını tələb edirdi və Azərbaycan iqtidarı da bu şərəfli missiyanı yerinə yetirdi. Azərbaycan ciddi bir geosiyasi dəyişikliklərə yol açdı. Vaxtilə “Qarabağ Ermənistanıdır və nöqtə” deyənlər artıq “Qarabağ Azərbaycandır!” deyirlər. Bunu məcburən deyirlər. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün Ermənistan tərəfindən tanınması, sadəcə olaraq, xoş niyyətin təzahürü deyil və belə sayıla bilməz. Bütün günahları Ermənistanın əvvəlki rəhbərliyinin üzünə yıxmaq da olmaz. Halbuki Ermənistanın əvvəlki rəhbərləri - onların hamısı hərbi cinayətkarlar və öz cəzalarını çəkənlərdir. Bugünkü Ermənistan iqtidarı bizə qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış edirdi, Azərbaycan xalqını təhqir etməyə çalışırdı, yersiz və mədəniyyətsiz açıqlamalarla Azərbaycan xalqının heysiyyətinə toxunurdu. Yəni bütün bunları biz heç vaxt unutmamalıyıq. Bu gün bəzi xarici dairələr Ermənistanın indiki rəhbərliyindən sülh göyərçini düzəltmək istəyəndə biz hər dəfə bax, bu tarixi onlara xatırladıq. 2018-2020-ci illərin tarixini xatırladıq ki, tarix təhrif edilməsin və yalan təzislər real tarixi pozmasın.

Bizim şanlı Zəfərimizdən sonra fəaliyyətimiz ərazi bütövlüyümüzün tam bərpası

na istiqamətləndirilmişdi. Biz bir gün belə ara vermədik, bu şərəfli missiyanın həyata keçirilməsində biz bir gün də istirahət etmədik. Nəticə etibarilə İkinci Qarabağ müharibəsindən antiterror əməliyyatına qədər olan dövr ərzində biz bir neçə cəbhədə fəaliyyət göstərmişik. Həm siyasi müstəvidə ki, bizə qarşı olan ermənipərəst ölkələr öz çirkin əməllərinə nail olmasınlar, beynəlxalq təşkilatlarda çox ciddi beynəlxalq maarifləndirmə kampaniyası aparmışdıq və torpaqda. Həm Qarabağ bölgəsində öz strateji mövqelərimizi böyük dərəcədə yaxşılaşdırdıq və bir neçə uğurlu hərbi əməliyyat keçirilmişdir. Bu əməliyyatlar çox qısamüddətli idi, belə də olmalı idi, sadəcə olaraq, 20 Sentyabrı şərtləndirmək və az itkilərlə istədiyimizə nail olmaq üçün lazımı addımlar atılmışdır. O cümlədən Azərbaycan-Ermənistan şərti sərhədində gedən proseslər də faktiki olaraq Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tam tanıması üçün əsas zəmin yaratdı. Bunun nəticəsində 2022-ci ilin oktyabrında Ermənistan rəsmən Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdı və beləliklə, özü bəlkə də bilməyərək etiraf etdi ki, o vaxt Qarabağda yerləşən erməni silahlı birləşmələri işğalçı qüvvələrdir. Ondan sonra o bölgəni tam nəzarətə götürmək, qanunsuz silahlı birləşmələri zərərsizləşdirmək və tərk-silah etmək üçün artıq hüquqi zəmin daha da möhkəmləndi. Halbuki bu, həmişə var idi. Bütün dünya Qarabağı Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi kimi tanıyırdı. Ancaq biz hamımız onu da bilirik ki, sözdə bir şey deyilir, amma arxa qapılar arasında başqa şeylər edilir. Ona görə biz bu riyakarlaqla 30 il üz-üzə qalmışdıq, amma bu riyakarlığa Azərbaycan əsgərinin yumruğu son qoymuşdur.

Bizim qələbələrimizin başlanğıc tarixi Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis qurultayında baş verdi. O vaxt cəmiyyətimizin cəsarətli insanları, müttəqilər insanları, Azərbaycan dövlətinin taleyini düşünən insanlar Ulu Öndər Heydər Əliyevin ətrafında birləşmişdilər. 1992-ci ilin noyabrında Naxçıvan qərarlaşdırılmış Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis qurultayı faktiki olaraq qələbələrimizə yol açmışdır. Bu, bir ictimai sifariş idi. Çünki o vaxt Azərbaycan artıq idarəolunmaz vəziyyətə düşmüşdü. Müstəqillik bərpa edildəndən sonra, hətta ona qədər biz böyük itkilərlə üzləşmişdik. Həm torpaq itkisi, eyni zamanda, ölkəmizdə gedən xoşagəlməz proseslər faktiki olaraq Azərbaycanı uğursuz dövlətə çevirirdi. Bir-birini əvəzləyən dırnaqarası liderlər faktiki olaraq iflic vəziyyətdə idi, öz vəzifə borclarını yerinə yetirə bilmirdilər və beləliklə, torpaqlarımız hissə-hissə işğal edilməyə başlanmışdır. İlk növbədə, keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətində Azərbaycanın nəzarəti tam itirilmişdir. Ondan sonra Şuşa və Laçın rayonları 1992-ci ilin may ayında işğal altına düşmüşdür və ondan bir ay sonra AXC-Müsavat cütllüyü hakimiyyətə gəlmişdi. Yeni birbaşa onların cinayətidir. Hakimiyyətə gəlmək üçün, ovaatki hakimiyyəti devirmək üçün məhz bu təcridatı adtdılar, faktiki olaraq torpağı Ermənistanla təhvil verdilər və ondan sonra bizim itkilərimiz daha da böyüdü.

1993-cü ilin aprelində Kəlbəcərin işğal faktiki olaraq Ermənistanla keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayəti arasında böyük bir coğrafi əlaqə yaratmışdı. Beləliklə, Ermənistanın daha böyük həcmdə həm canlı qüvvə, həm silah-sursat, texnika götürüldü. Faktiki olaraq ölkəmizin Birinci Qarabağ müharibəsindəki məğlubiyyəti məhz o vaxt baş vermişdir.

Əslində, Heydər Əliyevdən sonrakı dövrə nəzər saldıqda, - mən 1980-ci illəri nəzərdə tuturam, - hər kəs açıq-ağdan görür ki, ondan sonrakı Azərbaycan rəhbərləri öz vəzifə borclarını dərk edə bilməmişdilər, zəiflik, qorxaqlıq, fərarilik göstərmişdilər. Təkcə onu demək kifayətdir ki, Heydər Əliyevdən sonra həm sovet dövründə, həm müstəqillik dövründə Azərbaycan rəhbərlik etmiş 4 rəhbərdən 3-ü Bakıdan qaçmışdır. Faktiki olaraq müharibə şəraitində olan, yaxud da ki, artıq erməni aqressiyasına düçar olan ölkəni, xalqı başla-başına buraxıb Bakıdan qaçmışdılar - ikisi Moskva, biri Kəlokiyə. Dördüncüsü isə, sadəcə olaraq, hələ Ermənistan-Azərbaycan münasibəti başlanmadan sovet rəhbərliyi tərəfindən vəzifəsindən azad edilmişdir, yaqın ki, buna görə Bakıda qalmışdır. Bax bu, utandırıcı tarixdir. Məncə, biz bu tarixi heç vaxt silə bilmərik, bunu biz bilirik, gənc

nəsil də bilməlidir. Kimlər Azərbaycanı idarə edib və xalqımız hansı fəlakətlərlə üzləşmişdi. Ona görə Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması, yenə də deyirəm, xalqın tələbi idi. Heydər Əliyevin yenidən hakimiyyətə qayıtması xalqın tələbi idi. Çünki xalq çox yaxşı bildirdi ki, məhz Heydər Əliyev Politbürodan, sovet hakimiyyətindən uzaqlaşdırılardan sonra iki həftə keçməmiş - 1987-ci ilin noyabrında erməni millətçilər Qarabağı Ermənistanla birləşdirmək üçün məsələ qaldırmışdılar. Bu təklif sovet rəhbərliyi və Bakı cəlladı Qorbaçov tərəfindən dəstəklənmişdir. Faktiki olaraq sovet rəhbərliyi o vaxt öz qərarını vermişdi. Azərbaycanda isə hakimiyyətə oturan satqın rəhbərlər və bütövlükdə satqın rəhbərlik, sadəcə olaraq, onların əlində bir alət idi. Təəvvür edin, əgər Heydər Əliyev o vaxt Azərbaycanda olsaydı, heç vaxt imkan verə bilməzdi ki, Azərbaycan xalqının başına bu oyunlar açılsın. Heç vaxt imkan verməzdi ki, separatizm meyilləri Qarabağda yer alsın. Ona görə Azərbaycan xalqı bütün bunları yaxşı bilərək öz nicat yolunu ancaq Heydər Əliyevlə bağlayırdı və həmişə olduğu kimi müdriklik göstərmişdir, 1993-cü ilin oktyabr ayında Ulu Öndər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilmişdir. Ancaq o vaxta qədər artıq biz böyük itkilərlə üzləşmişdik - torpaq itkisi, iqtisadiyyat tamamilə çökmüşdür. Neftlə, qazla zəngin olan ölkədə qaz qıtlığı, elektrik enerjisi qıtlığı yaranmışdır. İnflyasiya 1000 faizdən çox idi, xəzinə boş idi. AXC-Müsavat cütllüyü Ermənistan torpaqlarımızı işğal edən zaman vətəndaş müharibəsini də başlamışdır, qardaş qanı tökmüşdür. Sonra da qorxaqcasına hərsi bir yərə qaçaraq fərarilik etmişdilər. Bax, belə bir şəraitdə Azərbaycan xalqı öz taleyini öz liderinə emanət etdi.

Ondan sonrakı dövr də çox çətin idi və sınaqlarla dolu idi. Ancaq Heydər Əliyev kimi qətiyyətlili, cəsarətli dahi şəxsiyyət bütün bunların qabağında dura bildişi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün qorunmasında, Azərbaycanın parçalanmamasında xilas edilməsində onun amili aparıcı rol oynamışdır. Həm separatçılıq, həm parçalanma təhlükələri, dövlət çevrilişinə iki cəhd, iqtisadi çətinliklər - bütün bunlar o vaxt reallığı idi.

Səkkiz milyon əhəlimiz var idi, onlardan 1 milyonu qaçqın-köçkün, evsiz-çəksiz, qadırlarda. Bu bir humanitar fəlakət idi və biz təkbəşinə qalmışdıq. Heç kim bizə kömək etmirdi, 1990-ci illərdə müharibədə də heç kim kömək etmirdi. Müharibədən sonra da heç kim kömək etmirdi. Biz bu çətinlikləri təkbəşinə arxada qoyduq və bu gün ayaqda möhkəm dayanmışıq. Azərbaycan xalqının iradəsi, Ulu Öndərə olan inamı, onun siyasi xətti bax, bütün bu uğurlu addımlara səbəb oldu.

Ona görə bizim qələbələrimizin başlanğıci məhz Yeni Azərbaycan Partiyasının təsis qurultayı və ondan sonrakı dövr idi. Bəli, Azərbaycan 1993-2003-cü illər ərzində faktiki olaraq beynəlxalq təcriddən çıxdı. Çünki o vaxt işğala məruz qala-qala bizə qarşı sanksiyalar tətbiq edilirdi. Məhz AXC-Müsavat hakimiyyətinin yarıtmaz fəaliyyəti, o cümlədən xarici siyasəti nəticəsində, 907-ci maddəyə düzəliş o vaxt qəbul edilmişdi və bu günə qədər tam aradan qaldırılmayıb. Biz faktiki olaraq dünyada təcavüzkar kimi təqdim olunurdıq. O səviyyəsi AXC-Müsavat hakimiyyəti əlini ağdan-qaraya vurmadı ki, bunu deyirsizsin. Yəni biz beynəlxalq təcriddən çıxmalı idik, öz mövqeyimizi bilməli idik, haqlı olduğumuzu sübut etməli idik. Buna nə qədər vaxt lazım oldu. Nəhayət biz buna nail olduq. Beynəlxalq təşkilatlar bir-birindən sonra Azərbaycanın mövqeyini, yəni reallıqları əks etdirən qərar və qətnamələr qəbul etməyə başlamışdır - həm BMT-nin Baş Assambleyası, həm İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, həm ATƏT. Hətta bu gün bizə düşmənçilik edən Avropa Parlamenti - məcburən. Yəni bu, beynəlxalq təcriddən çıxış idi. İqtisadi vəziyyəti düzəltmək üçün xarici sərmayə lazım idi. Çünki özünə heç bir şeyə olmadan heç bir ölkəyə heç bir inkişaf mümkün deyil. Buna da nail oldu Ulu Öndər.

O vaxt atəşəks hələ təzə elan edilmişdi. Ondan bir neçə ay sonra “Əsrin kontraktı” imzalandı və böyük investisiya axını gəlməyə başladı. Bütün bu dövr ərzində, eyni zamanda, dövlətçiliyin əsasları qoyuldu. Azərbaycanın ümumi inkişaf strategiyası

müəyyən olundu ki, bu gün də bu strategiya bizə yol göstərir. Ulu Öndərin siyasi xətti dəyişməz olaraq qalır.

Təbii ki, illər keçdikcə taktiki və hətta strateji məqsədlər də müəyyən dərəcədə dəyişir, amma ana xətt dəyişməz olaraq qalır. Müstəqillik, dövlətçilik, iqtisadi müstəqillik, güclü hərbi potensial və öz imkanlarımızdan maksimum istifadə etmə imkanları. Yeni yığcam formada bunu təsvir etmək üçün dediyim amillər, məncə, kifayətdir.

Bu siyasət 2003-cü ildən bu yana davam etdirilirdi, bu gün də davam etdirilir və bundan sonra da davam etdiriləcək. Bu barədə çox danışmaq istəməzdim, hər şey göz önündədir. Bu gün Azərbaycan beynəlxalq müstəvidə böyük hörmətə layiq olan ölkədir. Bir çox tanınmış ekspertlər və təhlilçilər Azərbaycanı artıq orta güc dövləti sırasına daxil edirlər. Bunun da bir çox parametrləri var. Biz iqtisadi müstəqilliyi tam təmin etmişik. Bu gün beynəlxalq aləmin çox dəyərlı üzvüyük, öz taleyimiz öz əlimizdədir.

Bu illər ərzində qarşımıza qoyduğumuz istənilən vəzifə həyata keçdi. İlk növbədə, ərazi bütövlüyümüzün və suverenliyimizin bərpası. 2003-cü ildə mən ilk dəfə Prezident seçildəndə onu boyan etmişdim ki, bu, əsas vəzifə olacaq. Biz o şərəfli missiyyaya nail olmaq üçün hər gün, hər saat addımlarıyırdıq və istədiyimizə nail olduq. Şanlı qələbələrimizdən sonra Ermənistanla sülhü də dünyanın ən mötəbər məkanında, Ağ Evdə möhürlədik.

Bu gün qarşıda duran vəzifələrlə bağlı bəzi fikirlərimi bölüşmək istərdim. Çünki mən görülcək işlərlə bağlı vaxtaşırı açıqlamalar verirəm, müsahibələrdə və çıxışlarımda da. Hesab edirəm ki, dünyada vəziyyət o qədər tez dəyişir ki, buna bu gün də ehtiyac var. İlk növbədə, əsas vəzifələrdən biri hərbi gücümüzün artırılmasıdır. Sual oluna bilər, biz şanlı Zəfər qazanmışıq, Ermənistan kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur olub. Bu gün Azərbaycanla Ermənistan arasında münasibə yoxdur, müharibə yoxdur, sərhədlərdə sakitçilikdir. Sülh müqaviləsi paraflandı, artıq təmaslar da var. Hətta Azərbaycan Ermənistanla ticarətə də başlamışdır. Bu nə üçün lazımdır? Buna cavab, məncə, çox açıq-aydındır. Bu, həmişə lazımdır, hər bir ölkə üçün. Çünki bizim xalqımız bu faciə ilə üzəlişib. Bizim xalqımız ermənilərin nankorluğu ilə üzəlişib. Yəni onların şirin sözlərini, sağlğımıza xəstə danışmalarını, hətta namaz qılmalarını da yəqin ki, yaşlı nəsil yaxşı xatırlayır.

Amma nəticədə nə oldu? Gördülər ki, biz bir az laxlayırıq, gördülər ki, bütürməmiş, arxadan bıçaq vurdular. Yəni birinci dəfə deyil onların tarixində. Eynisini bir əsr ondan əvvəl başqa yerdə də törətmişdilər. Ona görə biz bunu heç vaxt unutmamalıyıq, ayıq olmalıyıq və hər zaman, hər gün onlardan 10 qat güclü olmalıyıq. Necə ki, bu gün belədir, sabah da belə olacaq. Ona görə bu, birinci amildir.

İkinci amil dünyada gedən proseslər, müharibələrin çoxalması və geniş vüsət almasıdır. Bizim ətrafımızda məkanlar alovlanıb, qaynayır. Müharibələr bitmir, əksinə, yeni müharibə, münasibə ocaqları yaranır - həm Şimalda, həm Cənubda, həm də Yaxın Şərqdə. Yəni perimetr üzrə bizim ətrafımızda müharibələr, toqquşmalar davam edir və bu müharibələrin dayandırılması üçün heç bir beynəlxalq mexanizm yoxdur və yaqın ki, olmayacaq. Çünki beynəlxalq hüquq tamamilə sıradan çıxıb. Ona əhəmiyyət verənlərin sayı kəskin azalır. Ona görə biz hər gün hazır olmalıyıq ki, istənilən hərbi təxribata cavab verək. Elə güc əldə etməliyə və bunu əldə edirik ki, heç kimin ağına belə gəlməsin Azərbaycana qarşı hansısa təxribat törətmək. Ona görə bu, birinci vəzifədir və təsadüfi deyil ki, bizim bu gün müzakirə olunan dövlət büdcəmizdə, gələn ilin büdcəsində hərbi və təhlükəsizlik məsələləri yenə də ön plandadır və təqribən 9 milyard manata yaxın vəsait bu məqsədlər üçün nəzərdə tutulur. Təbii ki, bizim başqa ehtiyaclarımız da var - ilk növbədə, Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpası, insanların sosial vəziyyətinin yaxşılaşdırılması. Biz bunu da edirik və müzakirə olunan büdcədə bütün bunlar nəzərdə tutulur. Ancaq əgər biz özümüzü qoruya bilməsək, onda bizim başqa hər hansı bir layihə tamamilə əhəmiyyətsiz olacaq.

Təhlükəsizlik tədbirləri. Bəli, bu gün Azərbaycan xalqı təhlükəsizlik, əmin-

amənlik şəraitində yaşayır. Bu, indiki dünyada böyük sərvət sayıla bilər. Çünki bu gün dünya xəritəsinə baxsaq görürük ki, Azərbaycan xalqı qədər sabitlik, əmin-amanlıq, sülh şəraitində yaşayan çox az xalqlar və ölkələr var. Bu, bizim reallıqlarımızdır. Ona görə təhlükəsizlik tədbirləri daim gündəlikdə olmalıdır. Ölkə daxilində hər hansı risklər mövcud deyil - nə fiziki risklər, nə ideoloji risklər, nə hansısa başqa. Bütün risklər hüduqlarımızın kənarında formalaşır. Azərbaycan gücləndikcə, daha fəal və açıq müstəqil siyasət apardıqca, bizə tuşlanan hər bir oxla 10 ox geriye buraxdıqca, bizə qarşı təzyiqlər daha da çoxalacaq. Bax, biz bu gün bizə qarşı olan bir də nə də zərbəni cavabsız qoymuruq. Bir zərbəyə bəlkə 2, 5, 10 zərbə qaytarırıq ki, həər otursun yerində, bizim işlərimizə qarşınmasın, bizim həyat tərzimizə burnunu soxmasın və bizə yol göstərməsin. Hərə getsin öz xalqına, dövlətinə gün ağlasın. Bu gün Azərbaycan reallıqları belədir ki, biz bir çox ölkələr üçün örnək olmuşuq. Ona görə risklərlə bağlı, - həm fiziki, həm ideoloji risklərlə bağlı, - ciddi tədbirlər görülür və görülcək.

İdeoloji təhlükəsizlik də fiziki təhlükəsizlik kimi önəmlidir. Çünki ideoloji təxribat ölkənin içində qəbul ediləndir. Biz sərhədlərimizi qoruyuruq və bu da vəzifələrdən biridir. Dövlət sərhədlərimizin mühafizəsinə, qorunmasına müasir texnologiyalardan istifadə etməklə nail olmuşuq. Amma ideoloji risklər sərhəd tanımır, xüsusən indiki dünyada, internet dünyasında, kibernetik dünyasında, süni intellekt dünyasında. Ona görə biz özümüzü ideoloji təxribatlardan qorumalıyıq. Necə? İlk növbədə, əlbəttə ki, təhsil. Xalqımız nə qədər təhsilli, bilikli, savadlı olarsa, o qədər də bax, bu yalanlara, bu sayıqlara, zəhərlə dolu olan bu ideoloji təxribatlara uymayacaq. İkinci növbədə, vətənpərvərlik. Əminəm ki, biz hamımız, hər bir vətənpərvər Azərbaycanlı, Azərbaycan vətəndaşı öz dövləti ilə fəxr edir. Biz dünyada misli görünməmiş Qələbə qazanmışıq. Özü də yenə də deyirəm, təkbəşinə.

Bu gün müxtəlif yerlərdə müharibələr gedir. Hərənin arxasında, necə deyirlər, böyük bir dəyiş var. Bəzilərinin arxasında bir neçə. Amma biz təkbəşinə. Amma bütün o böyük dayılar bizə qarşı idi. O Minsk qrupunun həmsədrləri qarşı ciddi bir maneədir. On cümlədən bütün silahları da pulla almışdıq, özünü də dünya qiymətinə - son gülləyə qədər. Mən sizə tam məsuliyyətlə deyirəm, Ali Baş Komandan kimi, bütün bu məsələlərə rəhbərlik edən şəxs kimi. Bilirsiniz ki, 2003-cü ildən bu yana Azərbaycan nə qədər silahlanmış, həm yerli istehsalı yaradıb, həm xaricdən alıb. Bir dəfə də bizə bir mənat, bir dollar güzəşt etməyiblər. Hətta bəzən dünya qiymətəndir bir neçə dəfə baha satıblar. Biz də məcbur olub buna göz yummuşuq. Ona görə bu, çox ciddi bir məsələdir.

İdeoloji işimiz, o cümlədən partiya fəalları tərəfindən əla aparılmalıdır ki, Azərbaycan reallıqları, ölkəmizdə gedən işlər, çox müsbət ab-hava daim ictimai müzakirədə olsun. Bu gün Azərbaycanda əla gənişmiqyaslı quruculuq işləri aparılır ki, bilmirəm hansı ölkədə buna bənzər quruculuq işləri var. Mən təkcə Qarabağı, Şərqi Zəngəzuru nəzərdə tutmuram, halbuki orada da misli görünməmiş inkişaf var, hər bir bölgədə. Ona görə ideoloji işin düzgün qurulması, şablonlardan əl çəkmək, hansısa formal xarakter daşıyan tədbirlərdən əl çək-

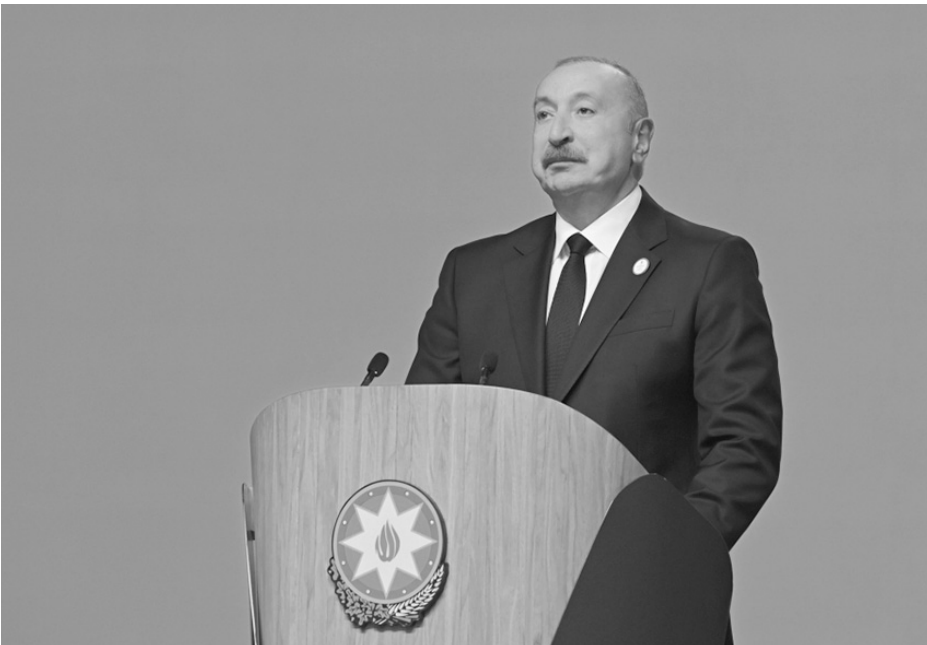
davamı 3-cü səhifədə

Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi qüvvəsi!

Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayı keçirilib

əvvəli 2-ci səhifədə

mək vaxtı gəlib çatıb. Yeni yeni, müasir ideoloji işlər aparılmalıdır. Bizim üstünlüyümüzə ondan ibarətdir ki, bəzi ölkələrdən fərqli olaraq bizə əfsanə yaratmaq lazım deyil. Bəzi ölkələrdə bəzi rəhbərlər həm keçmişdə olan bəzi nailiyyətləri öz adlarına çıxarmaq istəyirlər, yaxud da ki, tarixi təhrif edərək öz rollarını şişirtmək istəyirlər, bizə bu lazım deyil. Bizə lazımdır ki, həqiqətlər hər bir vətəndaşa çıtsın - bu gün çox şəxslənməmiş informasiya mənbələri olan bir zamanda, o cümlədən Azərbaycan dilində. Buna da fikir vermək lazımdır. Nə üçün hansısa ölkədə Azərbaycan dilində bir resurs yaradırlar? Yəni bizə kömək etmək üçün? Yox, bizə qarşı təxribat etmək üçün. Xalqımızı çaşdırmaq üçün. Gənclərin beynlərini zəhərləmək üçün. Budur. Görürsünüz ki, haradasa Azərbaycan dilində resurs yaranıb, bilin ki, məqsəd odur. O faktları tapmaq üçün uzağa getmək lazım deyil, bizim böyrümüzdə Azərbaycan dilində gəcə-gündüz bizə qarşı təxribatlar yağdırılır. Ya da ki, Qərb ölkələrində, orada da azərbaycandillilə resurslar yaradılıb. Nə üçün? Yeni bax, bu birliyi sarıstmaq üçün, Azərbaycanı özərlənə təbə etdirmək üçün, bizi müstəqillik yolumuzdan döndərmək üçün, sonra da bizi idarə etmək üçün. Bax, budur məqsəd. Ona görə bu, fiziki təhlükəsizlik qədər önəmli səhədir və burada kim olmalıdır bu işin mərkəzində? Əlbəttə ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının üzvləri.

Dediym kimi, bizim xarici siyasətlə bağlı addımlarımız dünyada böyük təqdirə qarşılanır. Nüfuzumuz artır. Biz bir çox yeni formatlara qoşuluruq. Bu gün Azərbaycan qədər çoxşaxəli beynəlxalq əlaqələr quran və bir çox ölkələrlə, deyə bilərəm ki, bütün qütblərlə təmasda olan, öz maraqlarını müdafiə edən ikinci ölkə çətin tapılsın, bəlkə də var. Amma hər halda bu bir nadir təcrübədir. Təkcə son ayın hadisələrini xatırlatmaq kifayətdir ki, hər kəs görsün, bir-birinə, deməli, düşmənçilik edən ölkələrin yüksəkəvazifəli nümayəndələri beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində Azərbaycanda görüşürlər. O cümlədən Azərbaycanda müəyyən beynəlxalq risklərin azaldılması üçün görüşlər, tədbirlər keçirilir. Nə üçün Azərbaycan seçilir? Çünki birincisi, bizə inam var. Çünki bilirlər ki, Azərbaycan etibarlı tərəfdaşdır. İkincisi, indi bir çox ölkələr müxtəlif düşərgələrə üzv olublar, yaxud da ki, olmaq istəyirlər. Biz isə heç bir düşərgəyə qoşulmur və qoşulmayacağıq, bu bizə lazım deyil. Ərazisi və əhalisi o qədər də böyük olmayan ölkə üçün müstəqil bir amil kimi dünya miqyasında dayanmaq və hörmət qazanmaq, əlbəttə ki, asan deyil. Bunun bir çox səbəbləri var, bu barədə çox danışmaq istəməzdim. Sadəcə olaraq, bundan sonra da vəzifələr sırasında xarici siyasətimizin müdafiəyönümlü yox, həm aktiv, daha çox fəaliyyətli olması lazımdır. Əlbəttə ki, ölkəmizin beynəlxalq təşkilatlardakı rolu da danılmazdır. İndi bunu hər kəs yaxşı xatırlayır, BMT-dən sonra ikinci ən böyük təsisata biz 4 il rəhbərlik etmişik, özü də yekdillə qərarla seçilmişik. Keçən ilin noyabr ayında artıq çox əlamətdar hadisə baş vermişdi. Azərbaycan Mərkəzi Asiya Məşvərət Görüşlərinə tamhüquqlu üzv kimi qəbul edilirdi. Biz Mərkəzi Asiyada yerləşmirik, biz Cənubi Qafqazda yerləşirik. Amma görün, Azərbaycan bu ölkələrə nə qədər yaxındır ki, nə qədər ciddi siyasi, iqtisadi, nəqliyyat, enerji və digər layihələr önəmlidir ki, bax, presedenti olmayan bu hadisə də baş verdi.

Başqa bir misal gətirə bilərəm, 30 ildir ki, D-8 adlı bir təşkilat fəaliyyət göstərir. Orada 8 üzv var idi. Müsəlman aləminin əhali nəqəti-nəzərindən ən böyük ölkələr orada birləşir. Bu 30 il ərzində ora bir dəfə də olsun yeni üzv qəbul edilməmişdir. Tək Azərbaycan, necə deyirlər, bu şərefli məsələyə nail oldu və biz artıq D-8-in üzvlüyük. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı ilə bizim çox sıx əlaqələrimiz var. Gələn il Azərbaycanda Zirvə Görüşü keçiriləcəkdir. Bu Zirvə Görüşü sıradan Zirvə Görüşü olmayacaq, çünki bu gün əfsuslar ki, İslam ölkələri bir-biri ilə müharibə aparırlar. Bu bizim çox narahət edir, çox məyus edir, bu olmamalı idi heç vaxt. Hamı yaxşı bilir ki, biz İslam həmrəyliyinə gücləndirilməsi üçün nə qədər böyük səylər göstəririk və burada da

birlişdirici rol oynayırıq. Buna həm bizim tariximiz və bu günümüz, siyasi addımlarımız və imkanlarımız şərait yaradır.

Bizim Avropa İttifaqına üzv ölkələrin bir çoxu ilə strateji tərəfdaşlıq bəyannamələrimiz, müqavilələrimiz var. Azərbaycanın 10 üzv ölkə ilə belə formatı var. Deyə bilərəm ki, son müddət ərzində iki tarixi hadisə baş vermişdir. Çin və Amerika ilə strateji tərəfdaşlıq münasibətləri qurduq. Çinlə hərtərəfli strateji tərəfdaşlıq bəyannaməsi imzalanmışdır, Amerika Birləşmiş Ştatları ilə Strateji Xartiya imzalanmışdır. Bunlar dünyanın iki supergücüdür, üçüncüsü yoxdur. O da həqiqətdir, bu ölkələr arasında təbii ki, məsələlər müzakirə edilir və müəyyən rəqabət də var. Bu ölkələrin vahid anlaşma əsasında qaydaların müəyyən edilməsi bütün dünya üçün çox önəmli amil ola bilər. Bax, bu iki supergüclə Azərbaycan strateji tərəfdaşdır. Yeni bizim əhəlimiz, ərazimiz o qədər də böyük deyil. Nədir bu? Bax, biza olan inam, bizə olan münasibət, bizim sözüməzə olan inam. Artıq dünyada bilməyən yoxdur ki, sözümdüz imzamız qədər dəyərlidir. Nəyi deyiriksə, onun üstündə dururuq. Heç vaxt ikibaşlı oyun oynamamışıq. Heç vaxt hansısa ölkəyə qarşı ikinizlülük, riyakarlıq göstərməmişik. Halbuki belə münasibətlərlə dəfələrlə üzləşmişdik, bu gün də üzləşirik. Amma biz heç vaxt onlar kimi ola bilmərik. Biz özüməzə hörmət edən insanlarıq, biz layəqətlə yaşayırıq, siyasətimizi də layəqətlə aparırıq. Bizim təmsilimizdə hər kəs görə bilər ki, bu mümkündür. Təkbəxana düşməni məğlubiyyətə uğratmaq, düşməni öz şərtlərini dikte etmək, onu kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur etmək, baxmayaraq ki, sənə 30 il əzablar verib, ondan sonra lazımı vaxtda dayanmaq, sülhə nail olmaq ki, daha qan tökülməsin. Çünki biz əbədi müharibə lazım deyil, bu bizim seçiminiz olmayıb. İkinci Qarabağ müharibəsində biz lazımı vaxtda dayandıq və 2023-cü ildə sentyabr ayında da lazımı vaxtda dayandıq. Halbuki müxtəlif variantlar var idi. Amma uzaqgörənlik, strateji düşüncə və xalqımızın əsas maraqlarının nəzərə alınması amilləri bax, bu siyasəti dikte edir. Siyasətdə emosiyalara yer yoxdur. Biz emosiyalara qapılısaydıq, bu gün, yəqin ki, üçüncü Zəfər Tağı İrəvanın mərkəzində ucaldırlardı.

Bir neçə kəlmə iqtisadi-sosial məsələlərə bağlı demək istədim. Artıq göstəriş verildi, gələn il minimum əməkhaqqı qaldırılacaq, gələn il minimum əməkhaqqı qaldırılacaq, sosial müavinətlər qaldırılacaq.

Biz bu siyasəti müntəzəm aparırıq ki, Azərbaycan xalqının rifahı ildən-ilə yaxşılaşsın. Amma təbii ki, bunun üçün iqtisadi inkişaf lazımdır. Düzdür, ümumi daxili məhsulun artımı o qədər də böyük rəqəmlərlə ölçülmür, amma bizim ümumi iqtisadi potensialımız kifayət qədər güclüdür. Azərbaycanda cəmi iki dəfə Beynəlxalq İnvestisiya Forumu keçirilib - bu il və keçən il sentyabr aylarında. Hər iki forumda imzalanmış investisiya kontraktlarının ümumi həcmi 20 milyard dollardan çoxdur. Yeni investisiya olmadan heç bir iqtisadiyyat inkişaf edə bilməz. Burada təkcə dövlət investisiyaları kifayət etməyəcək. Bizə xaricdən investisiyalar lazımdır - həm neft-qaz sektoruna, həm qeyri-neft-qaz sektoruna.

Ona görə bu, faktiki olaraq, Azərbaycanın iqtisadiyyatına olan inamdır. Bax, sentyabrın sonunda keçirilmiş İkinci İnvestisiya Forumunda dünyanın aparıcı investisiya qurumları iştirak edib. Onların idarəçiliyində olan vəsait 30 trilyon dollardan çoxdur. Yəni təsəvvür etmək çətin deyil ki, hansı səviyyəli, - özü də bu şirkətlərin, bu investisiya fondlarının rəhbər şəxsləri gəlmişdilər, - insanlar Azərbaycanla əməkdaşlıq edirlər və bundan sonra da əməkdaşlıq etmək istəyirlər.

Biz uzun illər xarici borcumuzu azalda-azalda gedirdik. Vaxtilə mən qarşıya məsələ qoymuşdum ki, ümumi daxili məhsulun 10 faizinə bərabər olsun. Bu gün xarici borcumuz ümumi daxili məhsulumuzun 5,6 faizini təşkil edir. Bu da dünya miqyasında ən aşağı göstəricilərdən biridir. Onu deyə bilərəm ki, inkişaf etmiş bütün ölkələrdə bu

ya 100, ya 110, ya da 120 faizdir. Mən də investisiya forumunda çıxış edərkən bildirdim ki, biz istəsək 24 saat ərzində borcumuzu sıfırlaya bilərik. Bu nə deməkdir? O deməkdir ki, gələcək nəsillərə biz borc qoymayacağıq. İqtisadi inkişafımızın daha da sürətlə getməsi üçün biz investisiya layihələrini daha da fəal icra edəcəyik.

Ona görə iqtisadi sabitlik və maliyyə sabitliyi bu gün bizim çox ciddi uğur amilimizdir. Baxmayaraq ki, böyük xərclər gedir, - hərbi məsələlərə, ordu quruculuğuna, sərhədlərin mühafizəsinə, Qarabağın bərpasına, - biz öz valyuta rezervlərimizi ildən-ilə artırırıq və artıq bizim valyuta ehtiyatlarımız 90 milyard dollara çatıb, xarici borcumuzdan təxminən 20 dəfə çoxdur. Əgər kimsə ikinci belə ölkə tapsa, onda mənə desin, mən də bilim.

Yeni geosiyasi və iqtisadi realılıq ondan ibarətdir ki, bu gün bir çox ölkələr enerji resurslarını əvvəlki kimi əldə edə bilmirlər. Burada yenə də Azərbaycan nadir ölkələrdəndir ki, dünya miqyasında bütün növ enerji resurslarını istehsal edir, hasil edir və ixrac edir - xam neft, neft məhsulları, təbii qaz, elektrik enerjisi, neft-kimya məhsulları və gübrələr. Bunların da istehsalı üçün əsas mənbə enerjidir.

Bu gün xüsusilə neft məhsulları ilə bağlı yaşanan böhran əfsuslar olsun ki, yəqin daha da dərinləşəcək. Çünki bu böhranın iki mənbəyi var, biri bizim Şimalımızda, ikincisi isə Körfəz bölgələrində - Cənubda. Artıq önəmli təchizatçılar bəziləri daxili tələbatı ödəmək üçün məcburən ixracı dayandırılırlar.

Burada onu da deyə bilərəm ki, Azərbaycana bir çox ölkələrdən müəciətlər daxil olur, xahişlər gəlir ki, biz istehsal etdiyimiz neft məhsullarını o ölkələrə ixrac edək. Biz isə bütün işləri vaxtında görmüşük. Bizim bu gün potensialımız, - mən təkcə neft məhsullarını nəzərdə tutaram, - 30 milyon tondur. Bunun 7 milyon tonu Azərbaycanla neftayırma zavodunda emal olunur, 23 milyon tonu isə xaricdə. Bax, bunu biz vaxtında etdik. Bir zavodu sıfırdan qurduq, iki zavod aldıq. Bu gün 30 milyon ton neft məhsullarına sahib olan, - özü də tək yerdə yox, üç yerdə, - ölkələr də çox deyil. Ona görə nəzərdə alsaq ki, bir daha deyirəm, əfsuslar olsun, bizim ətrafımızda gedən müharibələr dayanmır, - biz çox istərdik ki, dayansın, amma dayanmır, - ona görə bizim məhsullarımız, qazımız tələbatı daha da artacaq.

Bu “yaşıl gündəlik”lə bütün dünyanı bezdirən aktivistlər də artıq başa düşüblər ki, yəni neftsiz, qazsız, yanacaqsız heç bir iqtisadiyyat inkişaf edə bilməz. Siz yaxşı xatırlayırsınız ki, COP29 dövründə və onun ərəfəsində bizə qarşı nə qədər əsasız ittihamlar səsləndirilmişdir ki, neft ölkəsində iqlim konfransı keçirilməməlidir. Yaxşı, bəs Kanada bizdən 10 dəfə daha çox neft hasil edir. Orada keçirilə bilər, bizdə keçirilə bilməz?! Yəni yenə də qərəzli yanaşma idi. Amma onu demək istəyirəm ki, bu gün “yaşıl keçid”lə bağlı teziisi ortaya atılanlar arasında da artıq ciddi müzakirələr gedir. Yaxşı, qoy alimlər bizim qazımızı, neftimizi, neft məhsullarımızı. Onların iqtisadiyyatı necə inkişaf edəcək? Ona görə enerji resursları ilə zəngin olan Azərbaycan bu gün çox ciddi geosiyasi və təhlükəsizlik amilinə çevrilir. Çünki enerji təhlükəsizliyi hər bir ölkənin milli təhlükəsizliyi deməkdir və bizim rolumuz daha da artacaq.

Bax, investisiya forumları çərçivəsində imzalanmış kontraktların da bəziləri məhz qaz, neft hasilatının artırılmasına gətirib çıxaracaq. Bizim ən böyük neft yatağımız - “Azəri-Ciraz-Günəşli” artıq 30 ildən çoxdur ki, istismardadır və orada təbii düşmə prosesi gedir. Ona görə imzalanmış yeni

kontraktlar, o cümlədən bizim xarici ölkələrdə əldə etdiyimiz neft mədənləri bizə təkcə hasilatı sabitləşdirmək üçün yox, artırmaq üçün də imkan verəcək. O cümlədən keçən ay imzalanmış qaz kontraktı da bizə, - təkcə bir kontrakt, - əlavə 5 milyard kubmetr qaz verəcək.

Yəni bu, uzunmüddətli strategiyadır, ölkəmizin önəmi getdikcə daha da artacaq. Buraya əgər biz nəqliyyat sektorunu əlavə etsək, - bu barədə də çox danışmaq istəmirəm, - sadəcə olaraq deyə bilərəm ki, bu il Azərbaycan ərazisindən keçən gözlənilən tranzit yüklərin həcmi 16 milyon tona çatacaq. Yəni bu, böyük bir artımdır. Vaxtilə biz 3-4 milyon tonu arzulayırdıq. İnfrastruktur yaratdıq, təmaslar qurduq, o cümlədən lazımı inzibati tədbirləri gördük və bu dəhlizləri - Orta Dəhlizi və Şimal-Cənub Dəhlizini çox cəlbədedici etdik. Ancaq biz yarı yoldayıq. Mən qarşıya hədəf qoymuşam ki, Azərbaycan ərazisindən keçən tranzit yüklər orta müddətdə 30 milyon tona çatacaq. Gör nə qədər bizə əlavə vəsait gələcək, minlərlə iş yerləri yaradılacaq və ölkəmizin önəmi daha da artacaq.

Təbii ki, əsas vəzifələrdən biri Qarabağın və Şərqi Zəngəzurun bərpasıdır. Dünyə mənə verilən son məlumata görə, Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə 96 min insan yaşayır, çalışır, təhsil alır. Biz bu günə qədər bu bölgələrin inkişafına 28 milyard manat vəsait ayırmışıq. Onların böyük əksəriyyəti infrastruktur layihələrinə istiqamətləndirilib, onların böyük hissəsi başa çatıb. Eyni zamanda, bu gün 48 yaşayış məntəqəsində keçmiş köçkünlər artıq məskunlaşıb və bundan sonrakı illərdə “Böyük Qayıdış” daha da sürətlə gedəcək.

Vəzifələr, əlbəttə ki, mən bəhs etdiyimdən daha da çoxdur. Sadəcə olaraq vaxtınız çox almaq istəmirəm. Mən bu gün əsas, yeni strateji əhəmiyyət daşıyan istiqamətləri dilə gətirdim, bu fikirləri sizinlə bölüşmək istədim. Əmin olduğumu bildirmək istəyirəm ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının fəalları, bütün üzvləri bu tarixi vəzifələrin icrasında fəal iştirak edəcəklər.

Partiyamıza yeni qələbələr arzulayıram. Sağ olun.

Sonra Qurultay işini çıxışlar və müzakirələrlə davam etdirib.

YAP Sədrinin müavini - Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII qurultayına hazırlıq çərçivəsində 2026-cı il sentyabrın 7-dən 19-dək partiyanın 84 yerli təşkilatı tərəfindən ümumilikdə 16 min 239 nəfərin iştirakı ilə keçirilən hesabat konfranslarında VII qurultayda qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası istiqamətində görülmüş işlərə dair məruzələr dinlənildiyini və əldə olunmuş nəticələrin təhlil edilərək geniş müzakirələr aparıldığını diqqətə çatdırıb.

YAP Mərkəzi Aparatının rəhbəri qeyd edib ki, bütün konfranslarda Azərbaycan Prezidenti, YAP-ın Sədri İlham Əliyevin həyata keçirdiyi siyasət birmonalı olaraq yekdilliklə dəstəklənib, dövlətimizin başçısının Azərbaycanın qazandığı nailiyyətlərdə, müstəqilliyinin qorunmasında, ərazi bütövlüyünün və mütləq suverenliyinin təmin edilməsində titanlı fəaliyyəti xüsusi vurğulanıb, Azərbaycanın nəinki Cənubi Qafqazda, daha geniş coğrafiyada söz sahibinə çevrildiyi qürurla diqqətə çatdırılıb.

“Hesabat konfranslarının yekunlarına əsasən rayon və şəhər təşkilatları tərəfindən VIII qurultayın 960 nəfər nümayəndə seçilib”, - deyə YAP Sədrinin müavini əlavə edib.

Sonra Tahir Budaqov qurultayın gündəliyini elan edib.

Gündəlik səsə qoyulub və yekdilliklə təsdiq olunub.

Tahir Budaqov VII qurultaydan ötən dövrdə görülmüş işlər barədə YAP İdarə Heyətinin hesabatını təqdim edib.

YAP Sədrinin müavini, Milli Məclis Sədrinin birinci müavini Əli Əhmədov XXI əsrin ilk onilliklərində ölkəmizin iqtisadi, sosial inkişaf, beynəlxalq əlaqələr sahələrində əldə etdiyi ən böyük nailiyyətlərin Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri, Prezident İlham Əliyev dövrünün Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi

unudulmaz töhfə olduğunu bildirib.

O, YAP-ın ayrı-ayrı ölkələrin siyasi təşkilatları, partiyaları ilə geniş əməkdaşlıq əlaqələri qurduğunu, maraqlı layihələr həyata keçirdiyini də vurğulayaraq deyib: “Zəngin təcrübə əsasında bu layihələr daha da geniş miqyasda həyata keçirilməkdədir. Bütün bunların hamısı Yeni Azərbaycan Partiyasının hörmətinin və nüfuzunun artıq ciddi şəkildə ölkəmizin həddələrindən kənara çıxdığından xəbər verir”.

YAP-ın Veteranlar Şurasının sədri, İdarə Heyətinin üzvü Arif Rəhimzadə Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanda onilliklər ərzində həyata keçirilmiş siyasi, iqtisadi və hərbi strategiyanın, milli birliyin və dövlət iradəsinin nəticəsi olan uğurları dövlətçilik tariximizdə özünəməxsus yer tutduğunu qeyd edib.

“Biz Partiyamızın zəngin tarixi təcrübəsi ilə bugünkü gənclik arasında mənəvi və siyasi körpü yaratmağa çalışmışıq. Şura üzvlərimiz ölkənin müxtəlif bölgələrində və yerli təşkilatlarda gənclərlə görüşlər keçirir, dövlətçilik fəlsəfəsini, müstəqilliyimizin hansı mürəkkəb və ağır tarixi şəraitdə əldə olunduğunu, Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlətçilik irsinin məhiyyətini öz canlı xatirələrlə və həyat təcrübələri əsasında gənclərlə bölüşürlər”, - deyə Arif Rəhimzadə əlavə edib.

YAP İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Musa Quliyev bu illər ərzində Azərbaycanın öz siyasi, iqtisadi və hərbi qüdrətinin ardıcıl şəkildə möhkəmləndiyini, dövlətimizin beynəlxalq nüfuzunun və regional mövqelərinin daha da gücləndiyini bildirib. O qeyd edib ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının Cənubi Qafqazın ən böyük, ən monolit və ən qüdrətli partiyası olduğunu bu gün fəxrlə söyləyə bilərik.

“Bu gün qarşımızda daha böyük vəzifələr dayanır: Qələbəni qorumaq, davamlı sülhə nail olmaq, azad Qarabağı və Şərqi Zəngəzuru cənnətə çevirmək, iqtisadiyyatımızı, insan kapitalını inkişaf etdirmək, sosial ədaləti və vətəndaş rifahını daha da yüksəltmək, gənclərimizin gələcəyinə yeni imkanlar açmaq - bütün bunlar qarşıdakı dövrün mühüm prioritetlərdir”, - deyə İdarə Heyətinin üzvü diqqətə çatdırıb.

YAP Gənclər Birliyinin sədri Bəxtiyar İslamov deyib ki, bu gün Azərbaycan gəncləri dünyanın ən yaxşı universitetlərində təhsil almaq, elm, innovasiya, sahibkarlıq, dövlət və ictimai fəaliyyət daxil olmaqla ən müxtəlif sahələrdə öz potensialını reallaşdırmaq üçün geniş imkanlara malikdir.

“Azərbaycan gəncliyinə göstərilən diqqət və qayğı, inkişaf üçün yaradılmış geniş imkanlar, gənclərə verilən yüksək dəyər və onlara olan etimad məhz Prezident, Partiyamızın Sədri İlham Əliyevin gənclərə verdiyi böyük qiymətin ən bariz təzahürüdür”, - deyə Bəxtiyar İslamov əlavə edib.

YAP-ın Naxçıvan şəhər təşkilatının sədri Elman Cəfəli Prezident İlham Əliyevin “Naxçıvan Muxtar Respublikasının sosial-iqtisadi inkişafının sürətləndirilməsinə dair əlavə tədbirlər haqqında” Sərəncamının muxtar respublikada qarşıdakı illərdə sosial-iqtisadi inkişafın daha da sürətlə gedəcəyinə möhkəm əminlik yaratdığıni qeyd edib.

“Son illərdə muxtar respublikanın davamlı sosial-iqtisadi inkişafının təmin edilməsi, infrastruktur təminatının və sosial xidmətlərin keyfiyyətinin daha da yüksəldilməsi, habelə əhalinin məşğulluğunun və rifah halının yaxşılaşdırılması məqsədilə bir sıra mühüm dövlət proqramları və tədbirlər planları təsdiq olunub, muxtar respublikada idarəetmə islahatları həyata keçirilərək səlahiyyətli nümayəndə institutu təbiiq edilib”, - deyə o əlavə edib.

44 günlük Vətən müharibəsinin şəhidi, “Qarabağ” ordeni, “Şücaətə görə”, “Vətən uğrunda”, “Xocavəndin azad olunmasına görə”, “Kəlbəcərin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif olunmuş Şahmar Mənfətovun həyat yoldaşı, Yasamal rayonu 53 nömrəli tam orta məktəbin müəllimi Bəyim Mənfəfova bir şəhid həyat yoldaşı olaraq xüsusilə vurğulayıb ki, şəhid ailəsinin arxasında dövlətin dayandığını bilmək insana yaşamağa, çalışmağa, Vətənə layiqli övlad böyütməyə və gələcəyə inamla baxmağa-stimul verir.

davamı 4-cü səhifədə

Cənubi Qafqazın ən böyük siyasi qüvvəsi!

Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayı keçirilib

əvvəli 3-cü səhifədə

“Yeni Azərbaycan Partiyası şəhid ailələrinə hər zaman xüsusi diqqət göstərib. Partiyamızın İdarə Heyətinin hesabatından da göründüyü kimi VII qurultaydan sonra şəhid ailələri, müharibə veteranları və qazilər daim diqqət mərkəzində saxlanılaraq onların sosial problemlərinin həllinə kömək göstərilib, bu istiqamətdə çoxsaylı tədbirlər və sosial-humanitar təşəbbüslər həyata keçirilib. Bütün bu fəaliyyətlər böyük əhəmiyyətə malik olmaqla yüksək qiymətləndirilməlidir”, - deyər Bəyim Məhəmmədova qeyd edib.

Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı, Suqovuşanın, Ağdamın və Kəlbəcərin azad olunmasına görə medal-larla təltif olunmuş, Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin baş məsləhətçisi Qəzənfər Ağayev bu gün Qələbəni qorumağın, güclü dövlətimizi daha da inkişaf etdirməyin, gənc nəslin dövlətçilik ruhunda yetişməsi üçün çalışmağın hər birimizin vəzifəsi olduğunu vurğulayıb.

“Bu baxımdan, Yeni Azərbaycan Partiyasının gənclər siyasəti xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Bu gün partiyanın sıralarında vətənpərvər gənclərin fəal iştirakı olduqca önəmlidir. Onlar Azərbaycanın gələcəyinə inanır, dövlətçilik ənənələrinə sadıqdır və ölkəmizin inkişafında öz məsuliyyətini dərk edirlər. Yeni Azərbaycan Partiyasının sıralarında olmaq Azərbaycanın müstəqil inkişaf yoluna, Ulu Öndərin siyasisi irsinə və Prezident İlham Əliyevin müəyyən etdiyi strateji kursa bağlılığın ifadəsidir”, - deyər Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı bildirib.

Daha sonra VII Qurultaydan ötən dövrdə Yeni Azərbaycan Partiyasının fəaliyyətinin qənaətbəxş hesab edilməsinə dair təkliflər irəli sürülüb və məsələ səsə qoyularaq yekdilliklə təsdiq olunub.

VII Qurultaydan ötən dövr üçün YAP Təftiş Komissiyasının hesabatı təqdim olunub. Hesabatı Təftiş Komissiyasının sədri, Milli Məclisin deputatı Sevinc Hüseynova təqdim edib.

Qurultay YAP Təftiş Komissiyasının hesabatı ətrafında çıxışlarla davam edib.

YAP-ın İdarə Heyətinin üzvü, Milli Məclisin deputatı Pərvin Kərimzadə təqdim edilən hesabatın partiyanın fəaliyyətində şəffaflığın, maliyyə və təşkilati intizamın, qarşıya qoyulan vəzifələrə məsuliyyətli münasibətin təmin olunması baxımından mühüm əhəmiyyət daşıdığını vurğulayıb.

O, Azərbaycanın Cənubi Qafqazda yeni reallıqlar yaranan dövlət olduğunu, bütün bu proseslərin təməlində məqsədyönlü dövlətçilik siyasətinin, xalq-iqtidar birliyinin və dövlət-vətəndaş həmrəyliyinin dayandığını diqqətə çatdırıb.

“Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlətçilik ideyaları, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən inkişaf strategiyası və xalqımızın sarsılmaz birliyi Azərbaycanın gələcəyinin etibarlı təminatıdır. Bizim borcumuz isə bu tarixi məsuliyyəti ləyaqətlə daşımaqdır”, - deyər Pərvin Kərimzadə qeyd edib.

Yeni Azərbaycan Partiyası Təftiş Komissiyasının üzvü Həsən Həsənovun sözlərinə görə, YAP-ın Mərkəzi Aparatında aparılan təftiş yoxlamasının nəticələri göstərir ki, Mərkəzi Aparat və onun rəhbərliyi hesabat dövrü ərzində partiyanın Nizamnaməsindən irəli gələn vəzifələri yüksək səviyyədə yerinə yetirib, İdarə Heyətinin, Təftiş Komissiyasının, Veteranlar Şurasının, Gənclər Birliyinin fəaliyyətinə hər-tərəfli dəstək verib.

“Dünyanın klassik modelinin dəyişdiyi və dünya sisteminin per-manent transformasiyaya uğradığı şəraitdə milli dövlətçilik ideyası, milli suverenlik, hətta bütöv sivilizasiyaların varlığı təhlükəyə məruz

qalır, yeni situasiya yaranır. Belə bir vəziyyətdə Yeni Azərbaycan Partiyasının tutduğu yolun alternativ yoxdur. Bizim ən böyük vəzifəmiz Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini qorumaq, saxlamaq, möhkəmləndirmək və onu əbədi etməkdən ibarətdir”, - deyər H.Həsənov bildirib.

VII Qurultaydan ötən dövr üçün YAP Təftiş Komissiyasının hesabatı səsə qoyulub və yekdilliklə təsdiq olunub.

Daha sonra Qurultay YAP-ın Nizamnaməsində dəyişikliklər olunması ilə bağlı çıxışlarla davam edib.

YAP Təftiş Komissiyası sədrinin müavini, Milli Məclisin deputatı Nizami Səfərov YAP-ın Nizamnaməsinə təklif edilən dəyişikliklərin Azərbaycanın müasir dövrünün reallıqlarından qaynaqlanaraq və onları dolğun formada əks etdirərək gələcəyə hesablandığını qeyd edib.

“Nizamnamə layihəsinə partiya qurultayı, idarə heyəti, təftiş komissiyası, partiya fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi, maliyyə hesabatı və maliyyə uçotuna aid yeni müddəalar daxil edilib ki, bunlar bir tərəfdən partiya fəaliyyətinin gücləndirilməsi, digər tərəfdən mövcud qanunvericiliyə uyğunlaşmaya xidmət edir”, - deyər N.Səfərov diqqətə çatdırıb.

YAP İdarə Heyətinin üzvü, Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Bahar Muradova təqdim olunmuş yeni Nizamnamənin fəlsəfəsini tarixi siyasisi irsimizi qorumaqla, onun üzərində müasir, çevik, məsuliyyətli və hüquqi baxımdan daha dəqiq tənzimlənmiş partiya quruculuğu təminatının təşkil etdiyini bildirib.

O, yenilənmiş Nizamnamənin hazırlanmasının ilk mühüm əsaslarından birinin onun yeni “Siyasi partiyalar haqqında” Qanunun tələblərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğunlaşdırılması olduğunu qeyd edib.

“Yeni layihədə bu hüquqi tələblər partiyanın real fəaliyyət mexanizmləri ilə əlaqələndirilib, idarəetmə prosedurları və səlahiyyətlər daha dəqiq müəyyən olunur və məsuliyyət mexanizmləri konkretləşdirilir”, - deyər Bahar Muradova vurğulayıb.

Milli Məclisin deputatı Vüqar Rəhimzadə YAP-ın VIII Qurultayının Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və suverenliyinin tam bərpa olunduğu, regionda dayanıqlı sülhün və təhlükəsizliyin təmin edildiyi bir dövrdə keçirildiyini vurğulayıb. O, bunun hər birimiz üçün böyük qürur, xoşbəxtlik olduğunu, tarixi Zəfərin altı ilinin tamam olduğu bir dövrdə təsadüf edən qurultayın qarşımıza yeni hədəflər və vəzifələr qoyduğunu diqqətə çatdırıb.

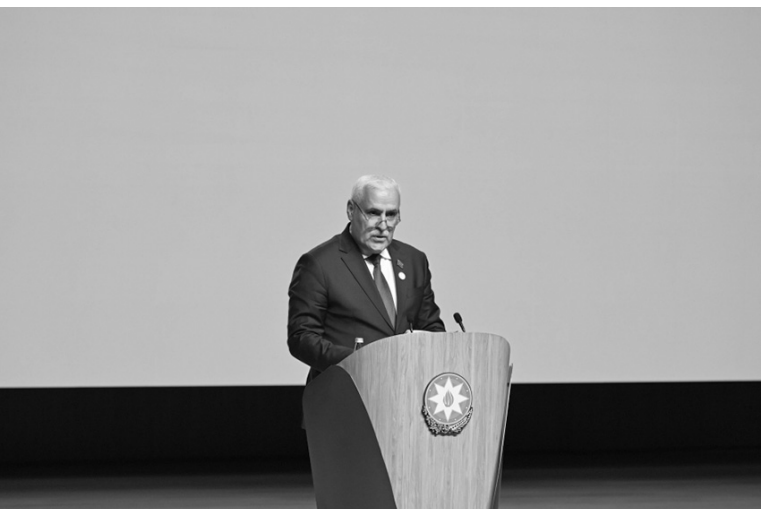
“Ümummilli Lider Heydər Əliyevin yaradıcısı olduğu Yeni Azərbaycan Partiyası hər zaman dünyanın, bu günün və gələcəyin partiyası olduğunu konkret addımları ilə təsdiqləyir. Əminik ki, Yeni Azərbaycan Partiyasının tarixi bundan sonra daha möhtəşəm uğurlarla zənginləşəcək, qürurverici səhifələrin sayı daha da artacaq”, - deyər deputat bildirib.

Sonra Nizamnaməyə təklif edilən dəyişikliklər səsə qoyulub və yekdilliklə təsdiq olunub.

Daha sonra YAP İdarə Heyətinin 40 nəfərdən ibarət tərkibi səsə qoyulub və yekdilliklə təsdiq olunub.

YAP Təftiş Komissiyasının 13 nəfərdən ibarət tərkibi səsə qoyulub və yekdilliklə təsdiq olunub.

Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayı Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himninin səsləndirilməsi ilə başa çatıb.

3 oktyabr 1993-cü il - Azərbaycan dövlətçiliyinin taleyində dönüş nöqtəsi

3 oktyabr 1993-cü il Azərbaycan xalqının taleyinə, dövlətin gələcəyinə, milli yaddaşa həkk olunan tarix-lərndir.

Bu tarix müstəqilliyini yenidən bərpa etmiş, lakin son dərəcə ağır siyasi, iqtisadi və hərbi sınaqlarla üzləşən Azərbaycanın taleyində mühüm dönüş nöqtəsi kimi yadda qalıb. Həmin gün xalq öz iradəsini ortaya qoyaraq Heydər Əliyevi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçdi. Oktyabrın 10-da isə Ulu Öndər dövlət başçısı kimi and içərək həyatının bundan sonrakı mərhələsini Azərbaycanın taleyinə, dövlət müstəqilliyinin qorunmasına və ölkənin gələcək inkişafına həsr etdi.

Bu hadisəni yalnız prezident seçkisi kimi qiymətləndirmək 3 oktyabrın tarixi-siyasi mahiyyətini tam ifadə etmir. Çünki söhbət həmin dövrdə təkcə hakimiyyətin dəyişməsindən deyil, dövlətin özünün qorunub saxlanmasıdan gedirdi. Azərbaycan müstəqilliyinin ilk illərində olduqca mürəkkəb sınaqlardan keçirdi. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin doğurduğu ağır nəticələr, ərazilərin işğalı, iqtisadi böhran, siyasi qarşıdurmalar, idarəetmədə kaos, müxtəlif silahlı qrupların meydana çıxması və vətəndaş qarşıdurması təhlükəsi dövlət müstəqilliyinin gələcəyi ilə bağlı ciddi narahatlıqlar yaradırdı.

Bələ bir tarixi şəraitdə Azərbaycan cəmiyyətinin böyük dövlətçilik təcrübəsinə malik siyasi xadimə üz tutması təsadüfi deyildi. Onun adı artıq uzun illər ərzində peşəkar idarəçilik, siyasi iradə və dövlətçilik anlayışları ilə bağlı idi. Azərbaycan SSR-ə rəhbərlik etdiyi illərdə həyata keçirdiyi genişmiqyaslı quruculuq siyasəti, respublikanın iqtisadi və sosial potensialının artırılması, milli kadrların yetişdirilməsi, daha sonra isə Sovet İttifaqının rəhbərliyində tutduğu yüksək vəzifələr ona böyük siyasi təcrübə qazandırmışdı. Müstəqilliyin ilk illərində yaranmış böhranlı vəziyyətin mürəkkəbliyini dərk etmək və bu böhrandan çıxış yollarını müəyyənləşdirmək üçün belə zəngin təcrübə mühüm əhəmiyyət daşıyırdı.

1993-cü ilin iyununda Ulu Öndər Bakıya qayıdıb ölkənin siyasi həyatında yeni mərhələnin başlanmasını səbəb oldu. Qarşıda dayanan ilk vəzifə hakimiyyət uğrunda mübarizəni daha da dərinləşdirmək deyil, dövlətin dağılmasının qarşısını almaq, ölkədə sabitliyi bərpa etmək, qanunsuz silahlı dəstələri zərərsizləşdirmək və cəmiyyətin gələcəyə inamını qaytarmaq idi. O, son dərəcə mürəkkəb və ziyyətli siyasi məsələni özünə gətirirdi və dövlətçilik naminə ən çətin qərarlara qəbul etdi.

Həmin dövrdə söylədiyi bir fikir onun siyasi düşüncəsinin əsas mahiyyətini aydın şəkildə ifadə edirdi: “Azərbaycan bir müstəqil dövlət kimi öz təbii irsini sahibi, öz torpaqlarının sahibi, öz hüquqlarının sahibi olacaq və gələcək ıfıran həyatını özü quraçaqdır.”

Bu fikir onun bütün siyasi fəaliyyətinin əsas məntiqini özündə əks etdirirdi. Azərbaycan öz taleyinin sahibi olmalı idi. Dövlət müstəqilliyi formal anlayışdan real siyasi və iqtisadi suverenliyə çevrilməli, dövlətin qərarları milli maraqlara əsaslanmalı, ölkənin gələcəyi kənardan deyil, məhz Azərbaycanın özü tərəfindən müəyyən edilməli idi.

1993-cü ilin oktyabrında xalqın böyük etimad göstərərək Ulu Öndəri dövlət başçısı seçməsi də məhz belə mürəkkəb şəraitdə baş verdi. Azərbaycan xalqı qarşısında dayanan əsas məsələ sabit və işlək dövlət qurmaq, müstəqilliyi qorumaq və gələcək inkişaf üçün möhkəm təməl yaratmaq idi.

Prezident seçildikdən sonra andıçmə mərasimində xalqa müraciət edən görkəmli dövlət xadimi demişdi: “Mənə göstərilən bu böyük etimada görə Azərbaycan vətəndaşlarına, Azərbaycan xalqına hörmətim, məhəbbətim bildirir və əmin etmək istəyirəm ki, həyatımın sonuna qədər xalqıma sədaqətlə xidmət edəcək və bütün fəaliyyətimi Azərbaycan Respublikasının gələcək inkişafına sərf edəcəyəm.”

Bu sözlər qarşıdakı onilliyin siyasi fəaliyyətinin əsas istiqamətini müəyyənləşdirən bir vəd idi. Qarşıda böyük və çətin işlər dayanırdı. İlk növbədə ölkədə sabitlik yaradılmalı, dövlət institutları möhkəmləndirilməli, hüquqi dövlət quruculuğunun əsası qoyulmalı, iqtisadiyyatın dağılmasının qarşısı alınmalı, Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemində layiqli yeri təmin edilməli idi.

Elnara Akimova, Milli Məclisin deputatı, YAP İdarə Heyətinin üzvü, filologiya elmləri doktoru

müstəqilliyin özünün qorunması idi.

Ulu Öndər üçün dövlətçilik anlayışı yalnız dövlət aparatının fəaliyyəti demək deyildi. Dövlətçilik milli iradənin, milli maraqların, ərazi bütövlüyünün, hüquqi sistemin, milli-mənəvi dəyərlərin və gələcək nəsillərin təhlükəsizliyinin qorunması idi. O deyirdi: “Dövlətçilik Azərbaycanın müstəqilliyini, ərazi bütövlüyünü qoruyub saxlamaqdır. Azərbaycanın müstəqilliyini möhkəmləndirməkdir. Dövlətçilik hər bir vətəndaşın qəlbində olmalıdır.”

Bu baxış sonrakı dövlət quruculuğu proseslərində öz aydın ifadəsini tapdı. 1995-ci il noyabrın 12-də müstəqil Azərbaycanın Konstitusiyasının ümumxalq səsverməsi ilə qəbul edilməsi dövlətçilik tariximizin mühüm hadisələrindən birinə çevrildi. Əsas Qanun Azərbaycanın demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət kimi inkişafını, insan hüquqlarının müəyyənləşdirdi, hakimiyyət bölgüsü prinsipini təsbit etdi, insan hüquq və azadlıqlarının dövlət tərəfindən qorunmasını fundamental norma kimi müəyyən etdi.

Ümummilli Liderin “Biz Azərbaycanı demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət qururuq” sözləri onun dövlət quruculuğu fəlsəfəsinin mahiyyətini aydın göstərirdi. Demokratiya, hüquqi dövlət və dünyəvilik Azərbaycanın müstəqil inkişaf yolunun mühüm dayaqları kimi təqdim olunurdu.

Demokratiya haqqında söylədiyi başqa bir fikir də diqqətəlayiqdir: “Demokratiya bizim üçün xaricdən gətirilmə bir dəyər deyildir, bu, Azərbaycan xalqının öz istəyidir, onun özünün müəyyən etdiyi, getmək istədiyi yoldur.”

Bu yanaşmada milli dövlətçiliklə ümumbəşəri dəyərlər qarşı-qarşıya qoyulmur, əksinə, onlar bir-birini tamamlayan anlayışlar kimi nəzərdən keçirilir. Milli maraqlar, dövlətçilik, insan hüquqları, hüququn aliliyi və dünyəvilik vahid dövlət quruculuğu fəlsəfəsinin mühüm sütunlarına çevrilirdi.

Müstəqil dövlətin siyasi dayaqları ilə yanaşı, iqtisadi dayaqları da möhkəmləndirilməli idi. Azərbaycanın qarşısında duran ən mühüm məsələlərdən biri ölkənin zəngin enerji resurslarını milli inkişaf strategiyasına çevirmək idi. 1994-cü il sentyabrın 20-də imzalanan “Əsrin müqaviləsi” bu baxımdan Azərbaycanın müasir tarixində yeni səhifə açdı.

Bu müqavilə Azərbaycanı beynəlxalq enerji layihələrinin mühüm iştirakçısına çevirdi. Xarici investisiyaların ölkəyə cəlb edilməsi, neft hasilatının və ixracının genişləndirilməsi, yeni neqliyyat və enerji marşrutlarının yaradılması ölkənin iqtisadi və geosiyasi əhəmiyyətini artırdı.

Bakı-Novorossiysk, Bakı-Supsa və daha sonra Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərləri, Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəməri Azərbaycanın enerji siyasətinin praktiki nəticələrinə çevrildi. Beləliklə, Xəzərin enerji resursları yalnız iqtisadi gəlir mənbəyi deyil, həm də milli və regional inkişaf siyasətinin mühüm alətinə çevrildi.

Ulu Öndərin neft strategiyasının uzaqgörənliyi sonrakı illərdə daha aydın göründü. Prezident İlham Əliyev də müxtəlif çıxışlarında Azərbaycanın iqtisadi və siyasi imkanlarının formalaşmasında həmin strategiyanın mühüm rolunu vurğulayıb.

Dövlət başçısının “Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycanın banisi-dir” fikri də bu tarixi varislik kontekstində xüsusi məna daşıyır. Çünki müasir Azərbaycanın siyasi, iqtisadi və institutional əsaslarının formalaşmasında Ulu Öndərin fəaliyyətinin mühüm yeri olduğu vurğulanır.

Milli dövlətçilik konsepsiyasının digər mühüm istiqaməti azərbaycançılıq ideologiyası idi. Dahi şəxsiyyət Azərbaycan dövlətinin milli ideologiyasının əsasını azərbaycançılıq təşkil etdiyini bildirirdi: “Azərbaycan dövlətinin milli ideologiyasının özəyini, əsasını təşkil edən azərbaycançılıqdır. Dövlətçilik, milli-mənəvi dəyərlər, ümumbəşəri dəyərlər - bunlar hamısı azərbaycanlıq anlayışının tərkib hissələridir.”

Azərbaycançılıq ideyası milli mənsubiyyət, dil, mədəniyyət, tarix, milli-mənəvi dəyərlər və dövlətçilik anlayışlarını vahid məfkurədə birləşdirirdi. Bu ideya Azərbaycanın sərhədləri daxilində yaşayan insanlarla yanaşı, dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan azərbaycanlıları da ümumi milli kimlik ətrafında birləşdirən

ideoloji dayağa çevrildi.

2001-ci ildə Dünya Azərbaycanlıların I Qurultayında Ümummilli Lider deyirdi: “Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əsas ideyası azərbaycançılıqdır. Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsubiyyətinə görə qürur hissi keçirməlidir və biz azərbaycançılığı - Azərbaycanın dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət-ənənələrini yaşatmalıyıq.”

Bu sözlər milli dövlətçilik anlayışının mahiyyətini açıq şəkildə göstərirdi. Dövlət yalnız siyasi institutlar sistemi deyil, həm də xalqı birləşdirən mənəvi məkəndir. Milli yaddaş, dil, mədəniyyət və mənəvi dəyərlər dövlətçilik şüurunun ayrılmaz hissəsi-nə çevrilirdi.

Dahi liderin siyasi fəaliyyətinin digər mühüm istiqaməti Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin möhkəmləndirilməsi idi. Müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycan beynəlxalq münasibətlər sisteminə öz yerini yenidən müəyyənləşdirdi. Qarşıda duran əsas vəzifələrdən biri ölkənin müstəqil xarici siyasət kursunun formalaşdırılması, müxtəlif dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla münasibətlərin qurulması, Azərbaycanın milli maraqlarının beynəlxalq müstəqil müdafiə edilməsi idi.

Görkəmli dövlət xadimi bu siyasəti tərədlənmiş və milli maraqlara əsaslanan xarici siyasət kimi qurmağa çalışırdı. Azərbaycanın enerji və neqliyyat layihələrində iştirakı, beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələrinin genişlənməsi, Avropa-Qafqaz-Asiya neqliyyat dəhlizinin inkişafında rolu və müxtəlif dövlətlərlə münasibətlərin qurulması ölkənin beynəlxalq mövqeyinin möhkəmlənməsinə təsir göstərirdi.

Qarabağ məsələsi də onun xarici siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri idi. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün bərpası məsələsi beynəlxalq təşkilatların gündəliyinə saxlanılır. Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli üçün diplomatik sayələr göstərilirdi.

Bu siyasi fəaliyyətin miqyasını yalnız Azərbaycanın daxili həyatı ilə məhdudlaşdırmaq mümkün deyil. O, beynəlxalq siyasətdə də özünəməxsus üslubu ilə seçilən dövlət xadimi kimi tanınırdı. Siyasi portretində güclü yaddaş, geniş dünyagörüşü, diplomatik çeviklik, hadisələrin mahiyyətini nəfuz etmək bacarığı və milli maraqları qorumaq iradəsi xüsusi yer tuturdu.

Dünya siyasətçilərinin onun haqqında söylədiyi fikirlər də bu nüfuzun ifadələrindən biri kimi yadda qalıb. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin Ulu Öndəri “böyük dövlət xadimi” və “siyasi nəhəng” adlandırmışdı. Bu ifadələr onun siyasi fəaliyyətinin yalnız Azərbaycan çərçivəsində deyil, daha geniş coğrafiyada da diqqət çəkdiyini göstərən qiymətləndirmələrdən biridir.

Onun siyasi məktəbi həm də nətiqlik mədəniyyəti ilə seçilirdi. Mürəkkəb məsələləri sadə və anlaşılıq şəkildə ifadə etmək, müxtəlif auditoriyalarla ünsiyyət qurmaq, fikrini konkret və məntiqi şəkildə çatdırmaq bacarığı siyasi portretinin digər cəhətlərindən idi. Çıxışlarında dövlətçilik, müstəqillik, milli birlik və Azərbaycanın gələcəyi mövzuları xüsusi yer tuturdu.

Bəlkə də bu siyasi düşüncənin ən güclü tərəfi gələcəyə baxışda idi. O, yalnız öz dövrünün problemləri haqqında danışmır, gələcək Azərbaycanı necə bir dövlət olmalı olduğu barədə də düşündürdü.

“Bizim, Azərbaycan dövlətinin çox gözəl gələcəyi var. Biz bu gələcəyi müstəqillik yolunda görürük. Azərbaycan üçün dövlət müstəqilliyi tarixi nailiyyətdir, ən böyük sərvətdir”, - deyirdi.

Bu fikrə onun bütün siyasi fəaliyyətinin ana xəttini görək mükündür: müstəqillik, dövlətçilik, milli birlik, inkişaf və gələcəyə inam. 1998-ci ildə andıçmə mərasimində də Azərbaycanın gələcəyinə nikbin münasibəti ifadə etmişdi: “Biz gələcəyə nikbinliklə baxırıq. Mən Azərbaycanın gələcəyini çox gözəl görürəm. Bizim bu gün gördüyümüz işlər və həyata keçirdiyimiz tədbirlər Azərbaycanın ardıcıl inkişafını təmin edəcəkdir.”

Bu gələcək təsəvvürü sonrakı illərdə Azərbaycanın siyasi və iqtisadi həyatında həyata keçirilən proseslərlə davam etdirildi.

2003-cü ildən sonra həmin siyasi

xəttin davam etdirilməsi məsələsi Azərbaycan dövlət siyasətinin mühüm istiqamətlərindən birinə çevrildi. Prezident İlham Əliyev də çıxışlarında atasının siyasi irsini Azərbaycanın müasir inkişafının mühüm əsaslarından biri kimi xarakterizə edib.

Dövlət başçısının “Biz Heydər Əliyev siyasətinə sadıq” fikri siyasi varislik anlayışını ifadə edən mühüm tezislərdən biridir. Bu yanaşmanın əsas məzmununda dövlət müstəqilliyinin qorunması, iqtisadi potensialın artırılması, Azərbaycanın beynəlxalq mövqelərinin möhkəmləndirilməsi və dövlət quruculuğu proseslərinin davam etdirilməsi dayanır.

1993-cü ildə qarşısında dayanan Azərbaycan ilə sonrakı illərdə formalaşan Azərbaycan arasında böyük tarixi məsafə var. Lakin həmin dəyişikliklərin başlanğıc nöqtələrindən biri kimi 3 oktyabr 1993-cü il xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

O gün Azərbaycan xalqının qarşısında duran məsələ yalnız yeni prezident seçmək deyildi. Qarşıda dövlətin taleyi dayanırdı.

Ölkənin sabitliyə ehtiyacı vardı. İqtisadiyyatın dirçəldilməsi ehtiyac vardı. Hüquqi dövlət qurulmalı, dövlət institutları möhkəmləndirilməli, Azərbaycan dünyaya özünü müstəqil dövlət kimi təqdim etməli, milli birlik və dövlətçilik ideyası daha da gücləndirilməli idi.

Bu böyük siyasi missiya bir-biri ilə əlaqəli istiqamətləri vahid dövlətçilik konsepsiyasında birləşdirirdi.

“Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dönməzdir, yenilməzdir, sarsılmazdır”, - deyən Ulu Öndər müstəqilliyin qorunmasını həyatın ən mühüm siyasi məqsədlərindən biri kimi təqdim edirdi.

Bu gün 3 oktyabr 1993-cü il haqqında düşündükdən həmin tarixi yalnız keçmiş bir səhifəsi kimi deyil, Azərbaycanın müasir dövlətçilik tarixinin formalaşmasında mühüm mərhələ kimi xatırlamaq mümkündür.

Çünki tarix yalnız baş verən hadisələrin ardıcılığı deyil. Tarix həm də qəbul edilmiş qərarların, müəyyən edilmiş siyasi kursun və gələcəyə yönəlməş iradənin nəticəsidir.

Ulu Öndərin siyasi fəaliyyətinin Azərbaycan tarixində ən mühüm cəhətlərindən biri də məhz budur: müstəqilliyi yalnız əldə edilmiş tarixi nailiyyət kimi deyil, hər gün qorunmalı və möhkəmləndirilməli olan milli sərvət kimi qəbul edirdi.

“Azərbaycanın suverenliyi hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün ən müqəddəs məqsəddir, ən müqəddəs vəzifədir”, - deyirdi.

Bu sözlər dövlətçilik fəlsəfəsinin mahiyyətini ifadə edirdi.

Azərbaycanın müstəqilliyi onun üçün siyasi məqsəddən daha böyük məna daşıyırdı. Bu, xalqın milli iradəsinin ifadəsi, tarixi yaddaşın nəticəsi və gələcək nəsillər qarşısında məsuliyyət idi.

Ulu Öndərin siyasi irsi haqqında müxtəlif ölkələrin və müxtəlif siyasi məktəblərin nümayəndələri tərəfindən çoxsaylı fikirlər səsləndirilib. Lakin onun öz sözləri bu irsin mahiyyətini daha aydın ifadə edir: “Bizim məqsədimiz Azərbaycanı bir müstəqil dövlət kimi yaşatmaq, inkişaf etdirmək, dünya dövlətləri qarşısında güclü, iqtisadi cəhətdən inkişaf etmiş bir dövlətə çevirməkdir.”

Bu məqsədin ərsəsinə bir dövlət xadiminin bütün siyasi həyatını müəyyənləşdirən əsas düşüncə dayanırdı: Azərbaycanın müstəqil, güclü və gələcəyə inamla baxan dövlət kimi yaşaması.

3 oktyabr 1993-cü il də məhz bu böyük dövlətçilik yolunun yaddaqlan tarixlərindən biridir.

O tarixdən ötən illər ərzində Azərbaycan dövlətçiliyinin müxtəlif mərhələləri yaşanıb, ölkənin siyasi, iqtisadi və beynəlxalq həyatında mühüm dəyişikliklər baş verib. Lakin müasir Azərbaycanın siyasi tarixində Ulu Öndərin adı ilə bağlı olan 1993-cü il mərhələsi dövlət quruculuğunun əsas dönüş nöqtələrindən biri kimi yadda qalıb.

Bu tarix bizi bir daha xatırladır ki, müstəqillik yalnız qazanılır - qorunur, möhkəmləndirilir və gələcək nəsillərə ötürülür.

Milli Liderin siyasi irsinin əsas qayəsi də elə bundan ibarət idi: müstəqil Azərbaycan dövlətini yaşatmaq, onun dayaqlarını möhkəmləndirmək və gələcək nəsillərə daha güclü dövlət miras qoymaq.

Onun sözləri ilə desək: “İndi dünyada müstəqil Azərbaycan dövləti var. Onun milli dövlət bayrağı var, milli himni var, milli gerbi var. Azərbaycan dünya birliyində özünə layiq yer tutubdur.”

Və bu fikrin ardınca söylədiyi sözlər Azərbaycan dövlətçiliyi haqqında düşüncənin ən təsirli ifadələrindən biri olaraq qalır:

“...bu yüksəkliklərə qalxmış bayraq bundan sonra heç vaxt enməyəcəkdir.”

3 oktyabr 1993-cü il tarixinin siyasi və tarixi mənası da məhz bu dövlətçilik düşüncəsi ilə bağlıdır. Həmin tarixdən başlayan mərhələ Azərbaycanın müstəqil dövlət kimi möhkəmlənməsi, öz siyasi və iqtisadi yolunu müəyyənləşdirməsi, milli ideologiyasını formalaşdırması və beynəlxalq

4 oktyabr 1994-cü ildə...

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrikliyi və xalqa güvəni ilə dövlət çevrilişi cəhdinin qarşısı qətiyyətlə alındı

Ötən əsrin doxsanıncı illərinin əvvəllərini XX yüzillikdə ikinci dəfə qazanılan müstəqilliyimizin çətin sınaq dövrü kimi səciyləndirə bilərik.

Azərbaycan belə sınaqlardan birini 4 oktyabr 1994-cü ildə yaşadı. Həmin tarixdə ölkəmizin müstəqilliyini sınıma bilməyən xarici güc mərkəzlərinin və onların əlində alətə çevrilən daxildəki müəyyən qüvvələrin sayı ilə dövlət çevrilişinə növbəti dəfə cəhd göstərildi.

Ancaq məkrli qüvvələr yanılmışdılar. Bu dəfə Azərbaycanın idarəçilik sülkanının arxasında siyasət, diplomatiya nəhəngi Heydər Əliyev dayanmışdı. Məhz O, 4 oktyabr 1994-cü il dövlət çevrilişi cəhdinin qarşısını aldı. Özü də silaha əl atmaqla, meydanlara, küçələrə qoşun çıxarmaqla, qan tökməklə yox, müdrikliklə və Ona inanan, Ona yeganə xilas kimi baxan xalqa güvəni ilə.

Məqsəd Azərbaycan xalqını dövlətçilikdən məhrum etmək idi

Həmin dövrü xatırladıqda adam dəhşətə gəlir. Vəziyyət çox ağır idi. Çirkin ssenari əvvəlcədən hazırlanmışdı. Plana əsasən, 1993-cü ilin sonunda xalqın təkidli tələbi ilə ikinci dəfə Azərbaycanın rəhbərliyinə gələn və qısa müddətdə anarxiyaya, qardaq qanı axıdılmasına son qoyan, ölkəni sabitliyə, vətəndaş həmrəyliyinə və inkişafa istiqamətləndirən böyük siyasətçi Heydər Əliyev istənilən bir yolla hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmalı və Azərbaycan idarəolunmaz vəziyyətə gətirilməli idi. Bu, əslində, dövlətçiliyimizin yenidən süqutu demək idi. Dünya görəcəkdiki, Azərbaycan xalqı müstəqil dövlət qurmaq və onu yaşatmaq iqtidarında deyil...

Böyük siyasətçi Heydər Əliyevin bir il ərzində gördüyü işlər, ölkədə həyatın normal məcraya qaytması, özbaşına dəstələrin ləğv edilərək nizami ordu quruculuğuna başlanılması, cəmiyyətdə sabaha inam yaranması müstəqilliyimizi istəməyən mərkəzləri və daxildəki hakimiyyət hərisi olan “beşinci kolon” təmsilçilərini əndişələndirirdi. Buna görə də onlar pozuculuq əməllərini genişləndirmək üçün sanki tələsirdilər. “Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasından dərhal sonra Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin istintaq təcrübəxanasından dövlətə qarşı cinayətlərdə ittiham olunan bir neçə qatı cinayətkar qayırdı. Sentyabrın 29-da Azərbaycan Respublikası Ali Soveti sədrinin müavini Afizəddin Cəlilov və Prezident yanında Xüsusi İdarənin rəisi Şəmsi Rəhimov namərcəsinə qətlə yetirildilər. Daxili İşlər Nazirliyinin Xüsusi Təyinatlı Polis Dəstəsinin fəaliyyəti gətirdikə qanunların çərçivəsini daha çox aşırı. Bəhs olunan qətlərin istəyi ilə “OMON” kimi tanınan həmin dəstənin bir qrup üzvi Baş Prokurorluğun qərarı ilə həbsə alındı. Bundan sonra “OMON”-a faktiki rəhbərliyi həyata keçirənlər dövlətə qarşı çirkin niyyətlərini açıq müstəqil Azərbaycanın müstəqilliyinə qorqulu təsir ilə artırq cinayətlərini daha da genişləndirirdi. Bu gün ərazi bütövlüyünü və suverenliyini öz gücünə təmin edən müstəqil dövlətimiz yeni hədəflərinə doğru inamla addımlar atır və Azərbaycan xalqı da bundan çox qürurludur.

Beləliklə, Heydər Əliyevin qətiyyəti və müdrikliyi, xalqın Onun çağırışına yekdilliklə səs verməsi şərq qüvvələri geri çəkilmək məcburiyyətində qoydu və dövlətçiliyimiz xilas edildi. Böyük siyasətçi Heydər Əliyevin 32 il bundan əvvəl qoruduğu dövlətçiliyimiz bu gün etibarlı ələdədir. Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin siyasi irsini uğurla irəli apararaq Azərbaycanı dünyada sayılıb seçilən dövlətlər sırasına yüksəltdi. Bu gün ərazi bütövlüyünü və suverenliyini öz gücünə təmin edən müstəqil dövlətimiz yeni hədəflərinə doğru inamla addımlar atır və Azərbaycan xalqı da bundan çox qürurludur.

Mübariz ABDULLAYEV

xalq aləmdə öz mövqeyini möhkəmləndirməsi ilə yadda qaldı.

Bu baxımdan 3 oktyabr yalnız bir seçkinin tarixi deyil.

Bu, müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin taleyində mühüm dönüşün tarixidir.

Bu, sabitliyə, quruculuğa və inkişaf perspektivinə aparan siyasi mərhələnin başlanğıcıdır.

Bu, Ümummilli Liderin dövlətçilik fəlsəfəsinin müasir Azərbaycanın siyasi həyatında yeni mərhələyə çev-

rildiyi tarixdir.

Və on əsası, bu tarix Azərbaycanın öz gələcəyini öz müəyyən etmək iradəsinin tarixidir.

Çünki müstəqil dövlətin ən böyük gücü yalnız onun iqtisadi imkanlarındadır, ordusunda və beynəlxalq mövqeyində deyil. Onun ən böyük gücü öz taleyinə sahib çıxan xalqının iradəsindədir.

3 oktyabr 1993-cü il də Azərbaycan həmin iradəsinin tarixə yazıldığı günlərdən biridir.

Yeni Azərbaycan Partiyasının VII qurultayından sonra görülmüş işlərə dair YAP İDARƏ HEYƏTİNİN HESABATI

əvvəli 6-cı səhifədə

Heydər Əliyevin anadan olmasının 98-ci ildönümünə həsr olunmuş “Azərbaycan - Türkiyə, bir millət, iki dövlət: Qarabağ zəfəri sonrası reallıqlar və uydurma erməni soyqırımı açıqlanmasın regionda sülhə və sabibliyə təsirləri”, 8 Noyabr - Zəfər Günü'nün birinci ildönümünə həsr olunmuş “Qarabağ səvəsi: Azərbaycan-Türkiyə qardaşlığının növbəti təntənəsi” mövzularında videokonfranslar keçirilmişdir.

2021-ci ilin 2 iyun tarixində YAP nümayəndə heyətinin Türkiyəyə səfəri çərçivəsində Ədalət və İnkişaf Partiyası və Yeni Azərbaycan Partiyası arasında Əməkdaşlıq Protokolu imzalanmış, nümayəndə heyəti Türkiyə Respublikasının Prezidenti, AK Partinin Sədri Rəcəb Tayyib Ərdoğan tərəfindən qəbul edilmişdir. Ümumilikdə isə hesabat dövründə YAP nümayəndə heyətlərinin Türkiyəyə 12, AK Parti nümayəndə heyətlərinin isə Azərbaycana 13 səfəri çərçivəsində partiyalararası görüşlər baş tutmuş, geniş fikir mübadilələri aparılmışdır.

2023-cü il fevralın 6-da Türkiyənin cənub-qər q bölgəsində baş vermiş güclü zəlzələ nəticəsində zərər çəkmiş şəxslərə humanitar yardım məqsədilə fevralın 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri İlham Əliyevin tapşırığı əsasında müxtəlif çeşidli mal və avadanlıqlar alınaraq qardaş Türkiyəyə göndərilmişdir.

Bundan əlavə, AK Parti nümayəndə heyətləri 2022-ci il noyabrın 21-də Bakıda Yeni Azərbaycan Partiyasının 30 illik yubiley tədbirində, Şuşa Bəyannaməsinin ildönümü ilə əlaqədar ənənəvi olaraq iyunun 15-də Şuşada keçirilən beynəlxalq konfranslarda, eləcə də YAP-in ev sahibliyi ilə Asiya Siyasi Partiyaları Beynəlxalq Konfransının (ICAPP) Bakıdakı tədbirlərində fəal iştirak etmişdir.

Azərbaycan-Türkiyə strateji tərəfdaşlığı və müttəfiqliyini dəstəkləyən, Türk dünyasında birlik və həmrəyliyin möhkəmləndirilməsinə çalışan siyasi partiyalar arasında əlaqələrin qurulması kontekstində YAP-in dövləti ilə 2025-ci il 30 oktyabr - 3 noyabr tarixlərində ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyənin Böyük Birlik Partiyasının (BBP) nümayəndə heyəti ilə YAP Mərkəzi Aparatında görüş keçirilmiş, səfər çərçivəsində BBP nümayəndə heyətinin Bakı, Şuşa və Xankəndi şəhərlərinin tarixi, mədəni abidələrinə ziyarəti təşkil edilmişdir. Həmçinin YAP nümayəndələri 2026-cı il iyunun 7-də BBP-nin 13-cü qurultayında iştirak etmişdir.

Hesabat dövründə Çin Kommunist Partiyası (ÇKP) ilə əlaqələr intensiv xarakter alaraq yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur. YAP-in dövləti ilə 2025-ci il aprelin 2-də ÇKP nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri zamanı Bakıda “Azərbaycan - Çin strateji tərəfdaşlığı: Qlobal Cənubda konsolidasiya və əməkdaşlığın təşviqi” mövzusunda konfrans təşkil edilmiş, 2026-cı il 18-24 iyul tarixlərində isə ÇKP Mərkəzi Komitəsinin gənclərdən ibarət nümayəndə heyəti ölkəmizdə səfərdə olmuşdur.

Həmçinin ÇKP YAP-in 30 illik yubiley tədbirində, Şuşa şəhərində Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının dördüncü və beşinci ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfranslarda, oktyabrın 17-də YAP-in ev sahibliyi ilə Bakıda keçirilmiş ICAPP Daimi Komitəsinin 44-cü və “Milli müxtəliflikdən global həmrəyliyə: yeni dünya nizamında mədəniyyətin rolu” mövzusunda ICAPP Asiya Mədəniyyət Şurasının 4-cü iclaslarında təmsil olmuşdur.

ÇKP-nin təşkilatçılığı ilə onlayn formatda keçirilmiş “Xalqın xoşbəxtliyi naminə: siyasi partiyaların məsuliyyəti” mövzusunda ÇKP və Dünya Siyasi Partiyalarının sammitində, 19-cu çağırış ÇKP Mərkəzi Komitəsinin 6-cı Plən iclasının yekunlarına dair brifinqdə, “Texnologiya və innovasiya” və “Bir kəmə, bir yol”ün tikintisi və inkişaf perspektivləri” mövzularında videokonfransda, “Modernləşmə yolu: siyasi partiyaların məsuliyyəti” mövzusunda ÇKP və Dünya Siyasi Partiyaların yüksək səviyyəli dialoqunda və ÇKP Mərkəzi Komitəsinin 4-cü plenumu və Çinin 15-ci beşillik inkişaf proqramına dair məlumatları bölüşmək məqsədilə YAP Mərkəzi Aparatında Çin Xalq Respublikasının Azərbaycan Respublikasındakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfəri ilə görüşdə ümumilikdə 250 nəfərədək YAP nümayəndəsi iştirak etmişdir.

Bundan əlavə, iki partiyanın nümayəndələri arasında videokonfrans formatında 2 görüş baş tutmuş, ÇKP-nin dövləti ilə YAP nümayəndə heyətlərinin Çinə baş tutmuş 9 səfəri çərçivəsində Çinin yüksək rəsmi şəxsləri ilə görüşlər keçirilmiş, 2024-cü il noyabrın 13-də Çin Kommunist Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında Əməkdaşlıq Memorandumu imzalanmış, YAP nümayəndələri Çində təşkil olunmuş partiyalararası beynəlxalq konfranslar, forum və seminarlarda iştirak etmişlər.

2026-cı il sentyabrın 8-də ÇKP Mərkəzi Komitəsinin üzvü, Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri, nazir Lyu Haysinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri isə YAP ilə ÇKP arasında əlaqələrin inkişafında yeni səhifə açmışdır. Səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ilə görüşmüş, YAP Mərkəzi Aparatında gələcək əməkdaşlıq istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi baxımından səmərəli danışıqlar aparılmışdır. Səfər zamanı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasında “Çin Araşdırmalar

Mərkəzi”nin açılışı da baş tutmuşdur.

Hesabat dövründə YAP-ın Türk dövlətlərinin aparıcı siyasi partiyaları ilə əlaqələrin genişlənməsi fonunda uzun illər Qazaxıstanın hakim siyasi qüvvəsi olmuş “AMANAT” Partiyası ilə fəal əməkdaşlıq münasibətləri qurulmuş, YAP nümayəndə heyəti Qazaxıstan Respublikasının müstəqilliyinin 30-cu ildönümü münasibətilə Astana şəhərində “Qazaxıstanın partiya-siyasi sisteminin təkamülü: çağırışlar, nailiyyətlər və perspektivlər” mövzusunda keçirilən beynəlxalq forumda iştirak etmişdir.

“AMANAT” Partiyasının nümayəndələri YAP-ın 30 illik yubiley tədbirində, 2022-ci il noyabrın 22-də isə YAP-in ev sahibliyi ilə Bakıda keçirilmiş ICAPP-in “Təhlükəsizlik və əməkdaşlıq: Siyasi partiyaların rolu” mövzusunda xüsusi konfransında, 2024 və 2025-ci illərdə Şuşada Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfranslarda, 2025-ci il oktyabrın 17-də Bakıda keçirilmiş ICAPP Daimi Komitəsinin 44-cü və ICAPP Asiya Mədəniyyət Şurasının 4-cü iclaslarında iştirak etmişlər. 2024-cü il iyunun 13-də Bakıda “AMANAT” Partiyası ilə Yeni Azərbaycan Partiyası arasında qarşılıqlı fəaliyyət və əməkdaşlıq haqqında Memorandum imzalanması iki partiya arasında əlaqələri yeni səviyyəyə yüksəltdi.

Özbəkistanın hakim Sahibkarlar və İş Adamları Hərəkatı - Özbəkistan Liberal Demokratik Partiyası (UzLiDeP) ilə 2022-ci ildə əsası qoyulmuş münasibətlər ötən dövrdə inamla inkişaf etdirilmişdir. Belə ki, UzLiDeP nümayəndələri YAP-ın 30 illik yubiley tədbirində, Şuşada Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfranslarda, ICAPP-in Bakıda keçirilmiş tədbirlərində iştirak etmişlər.

2024-cü il iyunun 13-də Bakıda Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Sahibkarlar və İş Adamları Hərəkatı - Özbəkistan Liberal Demokratik Partiyası arasında Əməkdaşlıq Memorandumunun imzalanması qardaş ölkələr və xalqlar arasında əlaqələrin inkişafına töhfə verən partiyalararası münasibətlərin dayanıqlı inkişafının təməlini qoymuşdur.

Türk dünyasının aparıcı siyasi partiyaları ilə münasibətlərin qurulması və möhkəmləndirilməsi çərçivəsində Şimali Kiprin Ulusal Birlik Partiyası (UBP) ilə də fəal əməkdaşlığın əsası qoyulmuş, UBP-nin sədri, Şimali Kipr Türk Respublikasının Baş naziri Ünal Üstəlin dövləti ilə YAP nümayəndə heyətlərinin bu ölkəyə 5 səfəri baş tutmuş, ölkənin sabiq Prezidenti Ertan Başda olmaqla yüksək rəsmi şəxslərlə görüşləri keçirilmiş, 2023-cü il noyabrın 15-də Yeni Azərbaycan Partiyası, Ədalət və İnkişaf Partiyası və Ulusal Birlik Partiyası arasında üçtərəfli Anlaşma Memorandumu imzalanmışdır.

Həmçinin YAP və UBP arasında YAP Mərkəzi Aparatında və Antalya Diplomatiya Forumu çərçivəsində görüşlər baş tutmuşdur. UBP sədrinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətləri 2024 və 2025-ci illərdə Şuşada Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfranslarda iştirak etmişdir.

Hesabat dövründə Türkmənistanın hakim Türkmənistan Demokratik Partiyası (TDP) ilə də əməkdaşlıq əlaqələri qurulmuş, TDP nümayəndələri 2025 və 2026-cı il iyunun 15-də YAP-ın təşkilatçılığı ilə Şuşa şəhərində keçirilmiş beynəlxalq konfranslarda, oktyabrın 17-də YAP-in ev sahibliyi ilə Bakıda keçirilmiş ICAPP Asiya Mədəniyyət Şurasının 4-cü iclasında iştirak etmişlər.

Ötən dövrdə Şimali Makedoniyanın türk icması təmsil edən Türk Demokratik Partiyası (TDP) ilə də münasibətlərin əsası qoyulmuş, YAP-in dövləti TDP nümayəndə heyətinin Azərbaycana səfəri zamanı 2022-ci il mayın 10-da Yeni Azərbaycan Partiyası və Makedoniya Türk Demokratik Partiyası arasında Əməkdaşlıq Memorandumu imzalanmışdır.

Bundan əlavə, TDP nümayəndələri YAP-ın 30 illik yubiley tədbirində, ICAPP-in Bakıda keçirilmiş xüsusi konfransında və Şuşada Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının beşinci ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfransda iştirak etmişlər. 2022-ci il 20-21 dekabr tarixlərində TDP-nin dövləti ilə Şimali Makedoniya səfərdə olan YAP nümayəndə heyəti TDP rəhbərliyi, eləcə də bu ölkənin Baş naziri ilə görüşmüş, həmçinin 21 Dekabr - Türkəə Təhsil Günü münasibətilə keçirilən tədbirdə iştirak etmişdir.

Hesabat dövründə Tacikistanın hakim Tacikistan Xalq Demokratik Partiyası (TXDP) ilə əlaqələr bərpa olunmuş, TXDP-nin 30 illik yubileyi münasibətilə Düşənbədə “Milli dövlətçiliyin formalaşmasında Tacikistan Xalq Demokratik Partiyasının rolu” mövzusunda keçirilən beynəlxalq elmi-praktik konfransda YAP-in təbrik videomüraciəti nümayiş olunmuş, TXDP nümayəndə heyəti isə 2025 və 2026-cı illərdə YAP-ın təşkilatçılığı ilə Şuşada keçirilmiş beynəlxalq konfranslarda iştirak etmişdir.

Vyetnam Kommunist Partiyası (VKP) ilə də əlaqələr yeni mərhələyə yüksəlmiş, VKP nümayəndələri ICAPP-in Bakıdakı xüsusi konfransında onlayn formatda iştirak etmiş, Azərbaycanda səfərdə olan VKP və Vyetnam-Azərbaycan Dostluq Assosiasiyası nümayəndə heyətləri ilə YAP Mərkəzi Aparatında görüşlər keçirilmişdir.

YAP nümayəndə heyətinin Vyetnam Sosialist Respublikasına səfərləri zamanı 2023-cü il noyabrın 20-də Yeni Azərbaycan Partiyası və Vyetnam Kommunist Partiyası arasında Əməkdaşlıq Sazişi imzalanmış,

2026-cı il yanvarın 26-da isə YAP nümayəndə heyətinin Vyetnam Kommunist Partiyasının Baş katibi To Lam və digər yüksək rəsmi şəxslərlə görüşləri baş tutmuşdur.

Ötən dövrdə Kamboca Xalq Partiyası (KXP) ilə əməkdaşlıq uğurla davam etdirilmiş, KXP nümayəndə heyətləri YAP-ın 30 illik yubiley tədbirində, ICAPP-in Bakıdakı iclaslarında və Şuşada Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının beşinci ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfransda iştirak etmişlər. YAP nümayəndələri isə Kamboca Krallığında keçirilən parlament seçkilərini ICAPP müşahidə missiyasının tərkibində və KXP-nin ev sahibliyi ilə Phnompen qeçirilən ICAPP tədbirində iştirak zamanı ölkənin Baş naziri, Kamboca Xalq Partiyasının prezidenti Hun Sen ilə görüşmüşlər.

Ötən dövrdə Laos Xalq İnqilab Partiyası (LXİP) ilə fəal əməkdaşlıq həyata keçirilmiş, LXİP nümayəndə heyətləri YAP-ın 30 illik yubiley tədbirində, ICAPP-in Bakıda keçirilmiş iclaslarında və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının beşinci ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfransda iştirak etmişlər. Bundan əlavə, Laos-Azərbaycan dostluq qrupunun üzvləri və LXİP nümayəndə heyəti ilə YAP Mərkəzi Aparatında görüşlər keçirilmişdir.

Macarıstanın Macar Vətəndaş İttifaqı (Fides) Partiyasının nümayəndəsi YAP-in dövləti 2024-cü il mayın 15-də Şuşa şəhərində Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının üçüncü ildönümünə həsr olunmuş “Türk Dövlətləri Təşkilatı: geo-siyasi reallıqlar və global kateklizmlər fonunda yeni strateji hədəflərə doğru” mövzusunda keçirilmiş beynəlxalq konfransda iştirak etmişdir.

Serbiya Tərəqqipərvor Partiyası nümayəndə heyətləri isə YAP-ın təşkilatçılığı ilə 2025 və 2026-cı illərdə Şuşada keçirilmiş beynəlxalq konfranslarda və ötən ilin oktyabrında Bakıda keçirilmiş ICAPP tədbirində iştirak etmişdir.

Hesabat dövründə Ukraynanın hakim “Xalqın Xidmətçisi” Siyasi Partiyası ilə əlaqələr qurulmuş, YAP nümayəndə heyətinin Ukraynaya səfəri zamanı 2021-ci il dekabrın 3-də Yeni Azərbaycan Partiyası və “Xalqın Xidmətçisi” Siyasi Partiyası arasında Əməkdaşlıq Memorandumu imzalanmış, həmçinin YAP-in dövləti “Xalqın Xidmətçisi” Partiyasının nümayəndə heyətləri 2025 və 2026-cı illərdə Şuşada keçirilmiş beynəlxalq konfransda və Bakıdakı ICAPP tədbirində iştirak etmişlər.

Ötən dövrdə YAP-ın əməkdaşlıq etdiyi siyasi partiyaların coğrafiyasının daha da genişlənməsinin göstəricisi kimi, Kuba Kommunist Partiyası (KKP) ilə əlaqələr qeyd etməklər. Partiya nümayəndələri arasında 2024-cü ildə onlayn görüş baş tutmuş, Kuba Respublikasının ölkəimizdəki səfəri 2025-ci ildə Bakıda keçirilmiş ICAPP tədbirində KKP-ni təmsil etmişdir. KKP-nin dövləti “Xalqın Xidmətçisi” heyətinin Kubaya səfəri çərçivəsində isə 2025-ci il noyabrın 24-də Yeni Azərbaycan Partiyası ilə Kuba Kommunist Partiyası arasında Əməkdaşlıq Sazişi imzalanmış, nümayəndə heyəti Kuba Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin Birinci katibi, Kuba Respublikasının Prezidenti Miqel Diaz-Kanel tərəfindən qəbul edilmişdir.

Ötən dövrdə Rusiyanın hakim “Yedinaya Rossiya” Partiyası ilə əlaqələr davam etdirilmişdir. “Yedinaya Rossiya” Partiyasının nümayəndələri 2022-ci ildə Bakıda YAP-ın 30 illik yubiley tədbirində və ICAPP-in “Təhlükəsizlik və əməkdaşlıq: Siyasi partiyaların rolu” mövzusunda xüsusi konfransında iştirak etmiş, YAP nümayəndələri isə “Yedinaya Rossiya” Partiyasının 2021-2022-ci illərdə videokonfrans formatında təşkil etdiyi bir sıra tədbirlərə, habelə Moskvada keçirilmiş “Millətlərin azadlığı uğrunda!” mövzusunda beynəlxalq foruma, Kaliningrad şəhərində “XXI əsrdə höqiqi sülhün və etibarlı təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün müxtəlif siyasi sistemlərə malik dövlətlərin dinc yanaşı yaşaması prinsiplərinin əhəmiyyəti haqqında” mövzusunda keçirilmiş doymirı masaya, Permde keçirilmiş “Avropa-Asiya: sivilizasiyaların dialoqu” mövzusunda ikinci konfransa, Vladivostok şəhərində keçirilmiş “Qlobal əksəriyyət çoxqütblü dünya tərəfdarıdır” mövzusunda siyasi partiyaların beynəlxalq forumuna, Moskvada “Nasizm üzərində Qələbənin əhəmiyyəti haqqında: BMT-nin yarıdlımasından çıxarılan dərslər” mövzusunda beynəlxalq simpoziuma, Permde keçirilmiş ICAPP tədbiri və “Böyük Avrsiyada vahid, bərabər təhlükəsizlik və əməkdaşlıq sisteminin formalaşması problemləri üzrə beynəlxalq ictimai-siyasi dinləmələr” mövzusunda foruma qatılmışlar.

Ötən dövrdə Belarusun aparıcı “Belaya Rus” partiyası ilə əlaqələrin əsası qoyulmuş, bu çərçivədə YAP nümayəndələri “Belaya Rus” Partiyasının təşkilatçılığı ilə “Birlik ideologiyası Böyük Qələbənin əsası kimi: keçmişin təcrübəsi və müasir dövrün tələbləri” və “XXI əsrdə çoxqütblülük və müxtəlifləşdirən dövlət suverenliyi və beynəlxalq münasibətlərin prinsipləri” mövzusunda beynəlxalq partiyalararası konfranslarda, “İskra” gənclər hərəkatının və Belarus Respublikasının Prezidenti yanında İdarəçilik Akademiyasının birgə təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən “Modul” beynəlxalq təhsil layihəsində, “Belaya Rus” Partiyası nümayəndə heyəti isə YAP-ın təşkilatçılığı ilə Şuşa şəhərində Milli Qurtuluş Günü və Şuşa Bəyannaməsinin imzalanmasının dördüncü və beşinci ildönümünə həsr olunmuş beynəlxalq konfranslarda iştirak etmişlər. 2026-cı il iyunun 13-də isə Bakıda YAP ilə “Belaya

Rus” Partiyası arasında Qarşılıqlı Anlaşma və Əməkdaşlıq Memorandumu imzalanmışdır.

2024-cü il iyunun 25-də Azərbaycanda səfərdə olan Braziliyanın Əmək Partiyasının Beynəlxalq əlaqələr üzrə katibi Romenio Pereyra ilə YAP Mərkəzi Aparatında görüş keçirilmişdir.

Moldova Respublikası Sosialistlər Partiyasının və Pakistanın nüfuzlu beyin mərkəzlərindən olan MUSLİM İnstitutunun nümayəndə heyətlərinin 2026-cı il 15 iyun tarixində Şuşa şəhərində “Qlobal təhlükəsizliyə regional töhfə: Cənubi Qafqazda sülh quruculuğu” mövzusunda keçirilmiş beynəlxalq konfransda iştirakı isə YAP-ın beynəlxalq əlaqələrinin davamlı olaraq genişlənməsinin daha bir göstəricisidir.

Beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığını uğurla davam etdirən YAP Asiya Siyasi Partiyaları Beynəlxalq Konfransı (ICAPP) Daimi Komitəsinin üzvü kimi təşkilatın fəaliyyətində fəal iştirak etmişdir. YAP nümayəndələri ICAPP-in COVID-19-a. qurumun yaranmasının 20 illik yubileyinə, iqlim dəyişikliyinə həsr olunmuş videokonfranslarında, onlayn formatda keçirilmiş Büro iclasında, habelə Daimi Komitenin 45-ci iclasının xüsusi sessiyasında videoformatda iştirak etmişlər.

YAP ICAPP-in tədbirlərinə ev sahibliyi etmək ənənəsini də davam etdirərək bu platforma müxtəlif qitələrdən olan siyasi partiyaların mübadilə və əməkdaşlığının genişlənməsinə töhfə vermişdir. 2022-ci il noyabrın 21-də ICAPP-in Baş katibi, Koreya Respublikasının Malayziya və Myanmadakı səfəri Ço Byunq-cae Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən YAP-ın 30 illik yubiley tədbirində iştirak etmişdir. Noyabrın 22-də isə YAP-in ev sahibliyi ilə Bakıda “Təhlükəsizlik və əməkdaşlıq: Siyasi partiyaların rolu” mövzusunda keçirilmiş ICAPP-in xüsusi konfransında Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Özbəkistan, Vyetnam, Kamboca, Laos, Rusiya, Şimali Makedoniya, Cənubi Koreya və Malayziyadan 12 siyasi partiyanın nümayəndələri iştirak etmişdir. 2025-ci il oktyabrın 17-də isə YAP-in ev sahibliyi ilə Bakıda keçirilmiş ICAPP Daimi Komitəsinin 44-cü və “Milli müxtəliflikdən global həmrəyliyə: yeni dünya nizamında mədəniyyətin rolu” mövzusunda ICAPP Asiya Mədəniyyət Şurasının 4-cü iclaslarında Azərbaycan, Türkiyə, Kamboca, Çin, İran, İraq, Yaponiya, Qazaxıstan, Laos, Malayziya, Nepal, Pakistan, Özbəkistan, Türkmənistan, Kuba, Serbiya və Ukraynadan 19 siyasi partiyanın nümayəndələri iştirak etmişdir.

Bundan əlavə, YAP nümayəndə heyətləri ICAPP-in Çexiya, Cənubi Koreya, Türkiyə, Monqolustan, Nepal, Tailand, Kamboca, Rusiya və Macarıstanda keçirilmiş tədbirlərində fəal iştirak etmişlər.

Həmçinin ICAPP-in seçki müşahidə missiyaları Azərbaycandakı 2024-cü il 7 fevral tarixli prezident və həmin il 1 sentyabr tarixli parlament seçkilərini müşahidə etmək üçün ölkəmizdə səfərdə olmuşdur. YAP nümayəndələri isə Kamboca Krallığındakı 2023-cü il 23 iyul tarixli parlament seçkilərini ICAPP missiyasının tərkibində müşahidə etmişlər.

YAP, həmçinin Mərkəzçi Demokrat İnternasionalının (IDC-CDI) müşahidəçi üzvü kimi qurumun tədbirlərində fəal iştirak etmişdir. Ötən dövrdə YAP nümayəndələri IDC-CDI İcra Komitəsi və Baş Assambleyanın onlayn iclaslarında və qurumun təşkil etdiyi vebinarlarda iştirak etmişlər. Bundan əlavə, YAP təmsilçiləri IDC-CDI İcra Komitəsinin Sloveniya, Belçika və Kot d'Ivuar da keçirilmiş iclaslarına qatılmış, Braziliyada keçirilmiş IDC-CDI İcra Komitəsinin iclası və Nizamnəmə Baş Assambleyasında İcra Komitəsinin yeni tərkibinin seçilməsində iştirak etmişdir.

Beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycann İkinci Qarabağ savaşındakı Zəfərinin regionda yaradığı yeni reallıqlar, eləcə də tarixən ermənilərin azərbaycanlılara qarşı törətdiyi soyqırımlar barədə məlumatlandırılması məqsədilə 8 Noyabr - Zəfər Günü'nə və Xoşalci fədesinin 30-cu ildönümünə həsr olunmuş videokonfranslarda, 31 Mart - Azərbaycanlıların Soyqırım Günü ilə bağlı keçirilmiş elmi-praktik konfransda qəbul edilmiş müraciət və boyanatların ingilis dilində mətnləri beynəlxalq təşkilatlara və siyasi partiyalara göndərilmişdir.

Bundan əlavə, Milli Qurtuluş Günü və Azərbaycan Respublikası ilə Türkiyə Respublikası arasında 2021-ci ildə imzalanmış Şuşa Bəyannaməsinin ildönümü münasibətilə YAP-ın təşkilatçılığı ilə 2022-ci ildən etibarən hər il iyunun 15-də Şuşa şəhərində beynəlxalq konfrans keçirilmişdir. Şuşa konfransın 2022-ci ildə “Azərbaycan-Türkiyə strateji müttəfiqlik münasibətləri Qafqaz və region üçün sülh və sabitliyin mənbəyidir”, 2023-cü ildə “Qurtuluşdan Zəfərə”, 2024-cü ildə isə “Türk Dövlətləri Təşkilatı: geo-siyasi reallıqlar və global kateklizmlər fonunda yeni strateji hədəflərə doğru” mövzularına həsr olunmuşdur. İlk illərdə əsasən türk dövlətlərinin aparıcı siyasi partiyalarının təmsil olunduğu Şuşa konfranslarının mövzuları ötən ildən etibarən regional çərçivədə çıxaraq global əhəmiyyətə malik məsələləri özündə əks etdirməyə başlamış, müvafiq olaraq iştirakçıların əhatə dairəsi də genişlənməmişdir.

Belə ki, 2025-ci ildə keçirilmiş “Yeni dünya nizamı: geo-siyasi aspektlər və global çağırışlar” mövzusunda beynəlxalq konfransda Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan, Özbəkistan, Ukrayna, Serbiya, Şimali Kipr, Belarus, Bolqarıstan, Türkmənistan və Tacikistan daxil olmaqla 11 ölkənin, cari il iyunun 15-

də keçirilmiş “Qlobal təhlükəsizliyə regional töhfə: Cənubi Qafqazda sülh quruculuğu” mövzusunda beynəlxalq konfransda isə Azərbaycan, Türkiyə, Türkmənistan, Özbəkistan, Laos, Moldova, Çin, Kamboca, Ukrayna, Belarus, Tacikistan, Şimali Makedoniya, Serbiya və Gürcüstanın aparıcı siyasi partiyaları, həmçinin Pakistanın MUSLİM İnstitutu daxil olmaqla 15 ölkənin təmsilçiləri iştirak etmişlər.

Əməkdaşlıq əlaqələri qurulmuş hakim siyasi partiyalara təmsil etdikləri ölkələrin rəsmi dövlət bayramlarında və partiyaların ələmətdar günlərində, həmçinin tərəfdaş partiyaların dövlətlərinin, eləcə də müsəlman ölkələrin Azərbaycandakı səfirliklərində Yeni il, Novruz, Ramazan və Qurban bayramlarında təbrik məktubları və elektron açıqcalar göndərilmişdir.

Hesabat dövründə YAP Gənclər Birliyi tərəfindən də beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi istiqamətində addımlar atılmış, müxtəlif ölkələrin siyasi partiyalarının gənclər qolları və beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələr qurulmuş, birgə layihələr və müxtəlif səviyyələrdə görüşlər vasitəsilə münasibətlər daha da gücləndirilmişdir.

Türkiyə, Qazaxıstan, Rusiya, Çin, Ukrayna, Moldova, Gürcüstan, Monqolustan və Şimali Kipr Cümhuriyyətinə təşkil olunmuş səfərlər çərçivəsində ikitərəfli görüşlərdə Gənclər Birliyinin üzvlərinin iştirakı təmin edilmiş, tərəfdaş təşkilatlarla qarşılıqlı maraq doğuran müxtəlif məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılmışdır.

Belə ki, YAP Gənclər Birliyi və AK Parti Gənclik Qollarının birgə təşkilatçılığı ilə 8 Noyabr - Zəfər Günü'nə həsr olunmuş “Böyük Zəfər Azərbaycan - Türkiyə Gəncliyinin Gözündə” mövzusunda videokonfrans keçirilmiş, Gənclər Birliyinin nümayəndələri Qazaxıstanın Şimkent şəhərində Qazaxıstan Respublikasının müstəqilliyinin 30 ildəyinə həsr olunmuş beynəlxalq gənclər forumunda, Türkiyənin Adana və Kocaeli şəhərlərində keçirilmiş “Bir Gənclik Şöləri”ndə, Rusiya Federasiyasının Altay Respublikasında təşkil olunmuş “Manjerok” beynəlxalq gənclər festivalında, Sanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının “Mehriban qonşuluq, dostluq və əməkdaşlıq” üzrə 31 Komitəsinin təşkilatçılığı ilə Sian şəhərində təşkil olunmuş Avrasiya İqtisadi Forumunda, habelə ICAPP-in Gənclər Qolunun 6-cı və 7-ci iclaslarında iştirak etmişlər.

Gənclər Birliyinin nümayəndə heyətlərinin 2021-ci il 28 oktyabr tarixində Ukraynaya səfəri zamanı hakim “Xalqın Xidmətçisi” Siyasi Partiyasının gənclər qolu olan “Ze/Molodijka” təşkilatı ilə, 2025-ci il 3 dekabr tarixində Gürcüstana səfəri çərçivəsində “Gürcü Arzusu - Demokratik Gürcüstan” Partiyasının gənclər təşkilatı ilə əməkdaşlıq memorandumları imzalanmışdır. 2025-ci il mayın 20-21-də Şimali Kiprdə YAP, AK Parti və UBP-ni təmsil edən gənclərin iştirakı ilə “Türk Dünyasının Gənc Qolu: Bir Millət, Üç Dövlət Vizyonu” mövzusunda konfrans və keçirilmiş görüşlər xalqlarımız arasındakı mənəvi əlaqələrin daha da möhkəmlənməsinə töhfə vermişdir.

Humanitar fəaliyyət

Şəhid ailələri, müharibə veteranları və qazilər daim diqqət mərkəzində saxlanılaraq onların sosial problemlərinin həllinə köməklik göstərilmiş, şəhidlərin doğum və anım günləri ailələri və doğmaları ilə birlikdə qeyd olunmuş, partiyanın fəalları şəhid məzarları, abidə və bərelyeflərinin, həmçinin şəhidlərin şəkilləri əks olunmuş lövhələrin ətrafının abadlaşdırılmasında yaxından iştirak etmişlər.

Hesabat dövründə iqtisadi rayonlar üzrə ümumilikdə 300 829 nəfəri əhatə edən 14 248 humanitar tədbir və aksiya keçirilmiş ki, bunlara da şəhid ailələri, qazilər və müharibə iştirakçıları ilə görüşlər, ağacəkmə və abadlıq aksiyaları, Qurban, Ramazan və Novruz bayramları münasibətilə humanitar yardım kampaniyaları, aztematlı ailələrə dəstək, qanvermə və tibbi aksiyalar, dövlət bayramları və ələmətdar günlər münasibətilə tədbirlər, uşaqlar üçün sosial dəstək layihələri, idman yarışları, maarifləndirici, mədəni-kütləvi tədbirlər və digər sosial-humanitar təşəbbüslər aidird.

Keçirilmiş bütün tədbirlərdə Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tarixi Zəfərin öldə olmasında müstəsna rolu və fəaliyyəti, möhtəşəm Qələbəyə imza atmış əsgər və zabıtlərimizin qəhrəmanlığı xüsusi vurğulanmış, şəhidlərimiz böyük hörmət və ehtiramla anılmışdır.

VIII Qurultaya hazırlıq

Yeni Azərbaycan Partiyasının VIII Qurultayına hazırlıq çərçivəsində 2026-cı il sentyabrın 7-dən 19-okt partiyanın 84 yerli təşkilatı tərəfindən ümumilikdə 16239 nəfərin iştirakı ilə keçirilən hesabat konfranslarında VII Qurultaydan sonra qarşıya qoyulan vəzifələrin icrası istiqamətində görülmüş işlərə dair məruzələr dinlənilmiş və öldə olunmuş notizələr təhlil edilərək geniş müzakirələr aparılmışdır. Bütün konfranslarda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədri cənab İlham Əliyevin heyatda keçirdiyi siyasi birmənalı olaraq yekdilliklə dəstəklənmiş, Onun Azərbaycannın qazandıqı nailiyyətlərdə, müstəqilliyinin qorunmasında, ərazi bütövlüyünün və mütləq suverenliyinin təmin edilməsində titanik fəaliyyəti xüsusi vurğulanmış və Azərbaycanın nönləki Cənubi Qafqazda, daha geniş coğrafiyada söz sahibinə çevrildiyi qüvvələ qeyd edilmişdir. Hesabat konfranslarının yekunlarına əsasən rayon və şəhər təşkilatları tərəfindən VIII Qurultaya 960 nəfər nümayəndə seçilmişdir.

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmatbuatyayımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835

“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Spark Press” MMC - 0503548555
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

1 illik abunə - 158,40 AZN
6 aylıq abunə - 79,20 AZN

Naxçıvandan başlanan 17 illik yol...

Beynəlxalq münasibətlər sisteminə özünəməxsusluğu ilə seçilən, regional müstəvidə aparıcı siyasi-iqtisadi aktor və vahid milli güc kimi tanınan Türk Dövlətləri Təşkilatı (TDT) yarandığı və fəaliyyət göstərdiyi 17 ildə proseslərin mərkəzində yer tuta bilib. Dünya miqyasında ən önəmli geostrateji və geocoğrafi məkanlardan biri ki-

mi tanınan və qəbul olunan Mərkəzi Asiya - Cənubi Qafqaz - Kiçik Asiya regionunun əlaqələndirilmiş siyasi-iqtisadi planları TDT-nin inkişafına xüsusi dəstək verməkdədir. Ötən dövrdə TDT-nin artan diplomatik nüfuzu, iqtisadi əməkdaşlıq formatları və nəqliyyat dəhlizləri sahəsində atdığı addımlar

təşkilatı Avrasiyanın yeni iqtisadi və siyasi cazibə mərkəzinə çevirib. Bu isə onu yalnız regional deyil, həm də global səviyyədə qərarların formalaşmasında təsir gücünə malik bir platforma kimi xarakterizə edir. Beləliklə, bu gün TDT artıq sadəcə tarixi bağlılıqların simvolu deyil, yeni beynəlxalq düzənin

Türk ailəsi inkişafının yeni mərhələsindədir

vacib sütunlarından biri, xalqlar arasında əməkdaşlıq, enerji təhlükəsizliyi və sülhün möhkəmləndirilməsi istiqamətində real mexanizmi kimi tanınır. Onun fəaliyyəti global sistemin yenidən formalaşdığı bir dövrdə türk dövlətlərinin vahid siyasi iradə ilə çıxış edə bilməsinin mümkünlüyünü nümayiş etdirir

Aparıcı hədəflər...

Artıq geniş funksional strukturlaşmaya malik olan TDT-nin yaranmasında, inkişafında və regional aktora çevrilməsində Azərbaycanın təşəbbüsü, səyi və qətiyyəti danılmazdır. 2021-ci ilə qədər Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurası adlanan təşkilatın fəaliyyətinin əsas məqsədi türkdillli ölkələr arasında hərtərəfli əməkdaşlığa yardım etməkdir. Bu təşkilat 17 il öncə - türkdillli ölkələrin dövlət başçılarının 3 oktyabr 2009-cu il tarixində Naxçıvan şəhərində keçirilən Zirvə görüşündə imzalanmış Naxçıvan Sazişinə əsasən yaradılıb. Təşkilatın yaranmasında əsas məqsəd üzv dövlətlər arasında qarşılıqlı etimadın möhkəmləndirilməsi, regionda və dünyada sülhün bərqərar edilməsi, xarici siyasət məsələlərinə ortaq yanaşmanın təşviq edilməsi, beynəlxalq terrorizm, separatçılıq, ekstremizim

və transmilli cinayətkarlığa qarşı mübarizənin əlaqələndirilməsi, ortaq maraq kəşb edən bütün sahələrdə regional və ikitərəfli əməkdaşlığın gücləndirilməsidir. Eləcə də TDƏŞ-ə üzv dövlətlər ticarət əlaqələri və investisiyalar üçün əlverişli şəraitin yaradılması, hərtərəfli və balanslaşdırılmış iqtisadi yüksəlişə, sosial və mədəni inkişafa səy göstərilməsi, elm, texnologiyalar, təhsil və mədəniyyət sahəsində qarşılıqlı əlaqələrin genişləndirilməsi, kütləvi informasiya vasitələri arasında əlaqələrin, eləcə də daha geniş miqyasda informasiya mübadiləsinin təşviq edilməsi və hüquqi məlumatların mübadiləsinin, hüquq sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində yaxın əməkdaşlığa malikdirlər.

Qeyd edildiyi kimi, müasir TDT Naxçıvan müqaviləsi ilə Azərbaycan, Türkiyə, Qazaxıstan və Qırğızıstan arasında qurulmuş olan beynəlxalq təşkilatdır. Özbəkistan 30 aprel 2018-ci ildə ovaxtki TDƏŞ-ə qatılma niyyətinin olduğunu açıqlamış və 14 sentyabr 2019-cu ildə də Türk Şurasına üzv olmuşdu. 2021-ci il noyabrın 12-də İstanbul şəhərində baş tutan Sammitdə Türkdillli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının adının Türk Dövlətləri Təşkilatı olaraq dəyişdirilməsinə qərar verilib. Şimali Kipr Türk Cümhuriyyəti, Macarıstan və Türkmənistan isə qurumda müşahidəçi dövlət statusunda çıxış edirlər. Üzv ölkələrin dövlət rəhbərləri ildə bir dəfə rəsmi, bir dəfə də qeyri-rəsmi olaraq

müxtəlif şəhərlərdə toplanır və TDT-nin çağırışları, regional proqramlar, real siyasi vəziyyət müzakirə olunur. 2009-cu ildən bəri ölkə başçılarının iştirakı ilə rəsmi Zirvə görüşləri keçirilir. Artıq bir neçə ildir ki, Azərbaycanın təşəbbüsü ilə dövlət rəhbərləri qeyri-rəsmi Sammit çərçivəsində də görüşürlər.

Qısa zamanda özünü iqtisadi-siyasi konsepsiyası, ideoloji əsasları olan və ən əsası suveren, milli mənafeyə söykənən prinsiplərə malik təşkilat kimi sübut etməyi bacaran Türk Dövlətləri Təşkilatının əldə etdiyi uğurlar saymaqla bitməz. Bu inkişaf tendensiyasında maddi nailiyyətlərdən daha çox mənəvi nailiyyətlər göz oxşayır - vahid Türk dünyası ailəsi prinsiplərinin inkişaf etdirilməsi, qarşılıqlı maraqların qorunması üçün gücün və imkanların səfərbər olunması, fərqli cəhətlərin və ya coğrafiyaların oturmamış siyasi birliklərinə qarşı bütün aspektlərdə müqavimətin yaradılması kimi prioritet hədəflər TDT-nin ali qurum statusunu daha da möhkəmləndirir.

məsi üçün üzv dövlətlərin aidiyyətli qurumlarına tapşırıq verilməsi əksini tapır. Eyni zamanda, sənəddə Macarıstanın, Türkmənistanın və Şimali Kipr Türk Cümhuriyyətinin müşahidəçi qismində TDT-yə dəyərli töhfələri alqışlanır, Türk Dövlətlərinin Parlament Assambleyası (TÜRKPA), Beynəlxalq Türk Mədəniyyəti Təşkilatı (TÜRKSOY), Türk Akademiyası, Türk Mədəniyyəti və İrsi Fondu (TMİF) və Türk İnvestisiya Fondu (TİF) kimi türk əməkdaşlıq təşkilatları arasında davamlı əməkdaşlıq və artan sinerji təqdir edilir.

Bu gündən sabaha

Türk dünyasını yalnız ortaq keçmişlə deyil, həm də ortaq gələcək hədəfləri ətrafında birləşdirən əsas mərkəzlərdən biri kimi çıxış edir.

P.İSMAYILOV

Günün mübarək, Cəbrayıl!

Vətən müharibəsində azad olunan ilk şəhər...

Azərbaycan xalqı torpaqlarımızın işğaldan azad olunması ilə yekunlaşan Vətən müharibəsinin altıncı ildönümünü yaşayır. Məhz bu müharibədə əldə etdiyi tarixi qələbə ilə Azərbaycan Ordusu ölkənin ərazi bütövlüyünü və tarixi ədaləti bərpa etdi. Eyni zamanda, Vətən müharibəsinin öz təqvimində də dövlətimizin, xalqımızın tarixinə ön şərəfli günlər olaraq əbədi həkk olmuş tarixlər var. Belə günlərdən biri oktyabrın 4-ü tarixidir. Həmin gün işğal altında olan şəhərlərdən ilk olaraq Cəbrayıl azad olub.

Qeyd edək ki, Vətən müharibəsinin başlandığı ilk gün - 2020-ci il 27 sentyabrda Azərbaycan Ordusu tərəfindən Cəbrayıl rayonunun Böyük Mərcanlı və Nüzgar kəndləri azadlığa qovuşdu. 3 oktyabr tarixində Mehdiçil, Çaxırlı, Aşağı Maralyan, Şəybəy və Quycaq kəndləri, 4 oktyabr tarixində Cəbrayıl şəhəri və rayonun 9 kəndi - Karxulu, Şükürbəyli, Çarokən, Daşkəsən, Horovlu, Mahmudlu, Cəfərabad, Yuxarı Maralyan və Decal kəndləri erməni işğalından azad edildi. Cəbrayıl rayonunun ərazisində aparılan hərbi əməliyyatlar nəticəsində ümumilikdə 1 şəhər (Cəbrayıl) və 80 kənd işğalçılardan təmizləndi. Üstəlik, Azərbaycan Ordusunun Xocavənd rayonunun cənub kəndləri və strateji Hadrut qəsəbəsi istiqamətində hərbi əməliyyatlar keçirməsi üçün geniş imkanlar yarandı.

Cəbrayılın azad olunması Azərbaycan Ordusunun şücaətinin nəticəsidir. 2016-cı il Aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan Ordusunun əks-hücumu nəticəsində Lələtəpə yüksəkliyi işğaldan azad edilməsi və Cocuq Mərcanlı kəndi Azərbaycan Ordusunun nəzarətinə keçmişdi, Azərbaycan Ordusu yarımqıç qalan işi 2020-ci ildə uğurla reallaşdırdı - 1993-cü ilin avqustunda işğal olunmuş Cəbrayıl 27 il sonra bütövlükdə azad edildi.

Azərbaycan Ordusu Vətən müharibəsində tam və qəti qələbə qazanmaqla düşməni həm fiziki, həm də mənəvi-psixoloji cəhətdən məhv etdi, erməni təbliğatının illər boyunca dünyanı həqiqiliyinə inandırmaq istədiyi miflərin cəfəngiyyət olduğunu sübuta yetirdi. Vətən müharibəsinin gedişində şanlı Azərbaycan Ordusu erməni silahlı qüvvələrini tamamilə məhv etdi. Prezident İlham Əliyevin Cəbrayıl ictimaiyyəti ilə keçirdiyi görüşdə vurğuladığı kimi, bu müharibə, eyni zamanda, erməni mifologiyasının tamamilə məhv olması deməkdir. Həqiqətən də uzun illər ərzində, ermənilər dırnaqarası “hərbi qələbə” ilə öyünürdülər. Onlar az qala bütün dünyanı inandırmışdılar ki, erməni ordusu “yenilməz ordu”dur və onların ordusu bu torpaqları əbədi işğal altında saxlaya bilər. Lakin Azərbaycan əsgəri bu mifi dağıtdı.

Prezident hazırda Cəbrayıl rayonunda böyük quruculuq işlərinə həyata keçirildiyini diqqətə

çatdırıb. Dövlət başçısı İlham Əliyevin 2021-ci il 4 oktyabr tarixli fərmanına əsasən İqtisadi Zonaların İnkişafı Agentliyinin idarəçiliyində Cəbrayıl rayonunda “Araz Vadisi İqtisadi Zonası” Sənaye Parkı yaradılıb. Sənaye parkının əsas fəaliyyət istiqaməti kimi parkda logistika və ticarət mərkəzi, anbar kompleksləri, topdan və pərakəndə satış obyektləri, TIR parkı, gömrük, yanacaqdoldurma, avtomobil və digər texnikaların təmiri məntəqələrinin yaradılması planlaşdırılır. Sözügedən layihə 200 hektarı əhatə edən böyük bir layihədir. Hazırda Sənaye Parkında 20 sahibkarlıq subyekti rezident, 3 sahibkar isə qeyri-rezident kimi qeydiyyatdan keçib, 130-dan artıq iş yeri yaradılıb.

Yol infrastrukturuna gəlincə, Horadiz-Cəbrayıl-Zəngilan-Ağbənd avtomobil yolu Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazisində icra olunan və işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayacaq 10 yol infrastrukturuna layihələrdən biridir. Həmin avtomobil yolu işğaldan azad edilmiş Füzuli, Cəbrayıl və Zəngilan rayonlarının ərazisindən keçir və hazırda inşası aparılan Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut və Xudafərin-Qubadlı-Laçın avtomobil yolları başlanğıcını məhz bu yoldan götürür. Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolu işğaldan azad edilmiş Xocavənd, Füzuli və Cəbrayıl rayonlarının ərazisindən keçir. Avtomobil yolu Hadrut qəsəbəsi və Cəbrayıl şəhəri də daxil olmaqla həmin rayonların 20-yə yaxın yaşayış məntəqəsini əhatə edəcək.

Onu da qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin 2023-cü il 31 iyul tarixli sərəncamı ilə Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş əraziləri üzrə şəhər günləri təsis edilib. Sərəncama əsasən 4 oktyabr Cəbrayıl Şəhəri Günü kimi müəyyən olunub. Ölkə başçısının tapşırığına uyğun olaraq, işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramına əsasən, yenidən qurulan Cəbrayıl şəhərinə, respublikanın müxtəlif ərazilərində yataqxana, sanatoriya, pioner düşərgəsi, yarımqıç tikililər və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdən ibarət ilk köç karvanı 2024-cü ilin 26 sentyabr tarixində Bakı şəhərinin Qaradağ rayonundan yola salınıb. Rəsmi məlumata əsasən, bu il sentyabrın 28-nə qədər Cəbrayıl şəhərində 680 ailə - 2.974 nəfər, Horovlu kəndində 321 ailə - 1326 nəfər, Şükürbəyli kəndində 599 ailə - 2749 nəfər olmaqla cəmi 1600 ailə - 7022 nəfər məskunlaşıb. Dövlət başçısı Cəbrayıl rayonuna da mütəmadi olaraq səfərlər edir, görülən işlərlə şəxsən tanış olur. Ölkə vətəndaşları Böyük Qayıdış prosesini sevinc hissi ilə izləyir. Bütün xalqımız, o cümlədən cəbrayılılılar 4 oktyabr Cəbrayıl Şəhər Günü qürurla qeyd edir!

Nardar BAYRAMLI

TDT-nin yeni inkişaf mərhələsi - Qarabağ Bəyannaməsi...

Türk dövlətlərinin tam potensialından və imkanlarından istifadə edilməsinin vacibliyi qeyd edilir. Bundan başqa, Türk dövlətlərinin global miqyasda potensialı nəzərə alınmaqla daha iddialı məqsədlərin qarşıya qoyulmasının, birgə səylərin artırılması və strateji əhəmiyyətli regional layihələrin həyata keçirilməsi yolu ilə dayanıqlı gələcəyin qurulması baxı-

mından TDT-nin vəzifə və məqsədlərinin səmərəli həyata keçirilməsi üçün müvafiq mexanizmlər və qaydaların təbii qüvvəyə gətirilməsi ortaq qoyulur. Paralel olaraq Bəyannamədə üzv dövlətlərin milli qanunvericiliyinə uyğun olaraq müdafiə sənayesi sahəsində birgə fəaliyyətin davam etdirilməsi niyyətləri bir daha vurğulanır və bu xüsusda lazımı tədbirlərin görü-

Müasir dövrdə Türk Dövlətləri Təşkilatının inkişaf dinamikası göstərir ki, təşkilat artıq tək-cəmiyyətə deyil, həm də geosiyasi, geoiqtisadi və təhlükəsizlik baxımından beynəlxalq münasibətlər sisteminə cəhəklənən artan əməkdaşlıq mərkəzinə çevrilmişdir. Bu prosesdə Azərbaycan

canın irəli sürdüyü təşəbbüslər təşkilatın institusional güclənməsinə mühüm töhfə verir. Prezident İlham Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strateji xətt Türk dövlətləri arasında həmrəyliyin möhkəmləndirilməsinə, qarşılıqlı etimadın artırılmasına və ortaq maraqların daha effektiv müdafiəsinə xidmət edir. Azərbaycan

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası

Baş redaktor:
Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000, Üzeyir Hacıbəyli - 66

Telefonlar:
493-16-94
498-19-84

İndeks: 67100
Lisenziya: N-B-317
Tiraj: 4328
Sifariş: 1269
“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilib və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayında nəşr olunur. Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova